

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: in der Ostmark, vierteljähr. RM 1,20
einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1,20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55070

Nr. 46 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 13. November 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Führer - neizčrpní vreclec zaupanja v dokončno zmagó

PK-Kriegsbericht Lütthge (Sch)

„Feuer!“

Der Zugführer einer Werferbatterie gibt seinen Männern das Zeichen zum Abfeuern der Geschosse

Adolf Hitler je govoril 8. novembra v München-u pred svojimi tovariši iz prvih let gibanja, ki je rešilo ne samo Nemčijo, temveč vso Evropo - Nemški narod bo premagal vse vojne težave - „Na koncu je nemška zmaga“

Silno, nepopisno veselje je zavladovalo 8. novembra ob pol osmi uri zvečer, ko je napovedal nemški radio vest, da bo spregovoril Führer na proslavi zgodovinskega datuma — nacionalsocialističnega upora proti novembrskim zločincem leta 1923. — v krogu svojih starih strankinih gardistov. Proslava se je vršila v dvorani pivnice »Löwenbräu«, v kateri so bili zbrani vsi borci NSDAP iz prvih bojev, mnogi v rjavi srjaci, veliko število pa jih je bilo v vojaški uniformi in z odlikovanji iz sedanjih bojev. To je tista jednolika skupnost, ki se zbere slehernega 8. novembra, na predvečer, v zgodovinski dvorani, da bi slišala iz Führerjevih ust besede, ki so vedno in vedno novo bodrilo za borbo za Veliko Nemčijo. Za govorniško tribuno je bilo opaziti borca Grimninger-ja s krvno zastavo, ki je bila pred dvajsetimi leti kri prvih žrtev nacionalsocialističnega upora proti izdajalcem nemškega naroda. Vsa dvorana je par minut pred osmo uro pristrčno pozdravila Reichsmarschall-a Hermann Göring-a. Nato so prišli v dvorano sorodniki žr-

tev 9. novembra 1923 in 8. novembra 1939. V tistem hipu je godba, ki je doslej svirala veselo koračnice, prenehala. Na vseh obrazih se je zrcalilo napeto, veselo pričakovanje. Ko je zadonel znan Badenweiler-Marsch, je vedela vsa dvorana, da bo vsak trenutek Adolf Hitler med svojimi zvestimi borci. Ko je vstopil Führer, ki so ga spremljali Christian Weber, Bormann, Himmler in Paul Giesler, mu je zadonel nasproti vihar navdušenja. Führer je korakal skozi špalir navdušenih borcev k svoji mizi ter je stiskal roke svojim stari prijateljem. Führer-je je pozdravil ob navdušenju celokupne dvorane Gauleiter Paul Giesler, ki je izjavil sledeče:

»Moj Führer! V sled Vaše navzočnosti doživljamo najlepši dan letošnjega leta. Najgloblje čutimo srečo posesti Vašega tovarštva. Kljub ogromnemu delu ste prišli v našo sredino. Vsi Vas pozdravljajo, da bi tako prišlo do izraza, da zvestoba do Vas in Nemčije ni bila nikdar večja kot danes.«

Führerjev govor

Ob splošni tišini dvorane je spregovoril Führer tako-le: »Moji Partiegenossen in Partiegenossinnen! Nemški Volksgenossen!

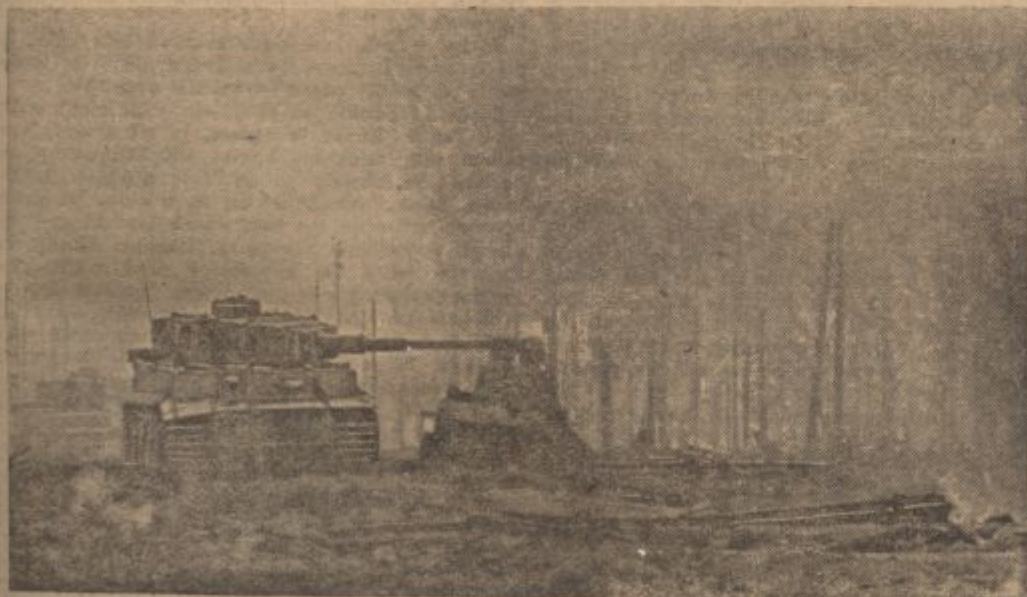
Jedva tretji del človeškega življenja obsega čas, ki je potekal izza dne, ki se ga danes spominjamo in za čegar proslavo sem se za par ur povrnil v vašo sredino. In kljub temu ni razdobja v zgodovini človeštva, ki bi obsegalo v dvajsetih letih tako silna, svet in usoda narodov oblikujoča dogodka.

Smoteno je tedaj, ako si v velikih potezah retrospektivno predočimo takratno dogajanje.

Leto 1914

1914: Nemčija je konstitucionalna, torej parlamentarno-demokratska monarhija. Židovstvo je vdrla skozi številne razpokline v državo, v politično življenje in zlasti v takorvano vodilne plast Gospodarstvo je postalo na mnogih področjih izključna domena židovstva.

Politični napori takratnega Reich-a se bili usmerjeni samo na ohranitev svetovnega mira. Temu primerno se moči narodnega odpora ni izkoristilo niti personalno niti materialno v možnem obsegu. Že samo dejstvo, da je takratni Reich s skoro 30 milijoni več prebivalcev kakor v Franciji imel številčno manjšo armado, je najboljši

PK-Kriegsbericht Wiesniewski (Scherl)

Das Kampffeld der Abwehrschlacht

Abgeschossene Sowjetpanzer, herausgerissene Eisenbahnschienen, von dem ununterbrochen rollenden Artilleriefeuer zerfetzte Bäume kennzeichnen die Schlachtfelder, auf denen die erbitterten Abwehrkämpfe an der Ostfront toben. Deutsche »Tiger«-Panzer stoßen durch heftiges feindliches Artilleriefeuer vor, um den eingebrochenen Gegner auf seine Ausgangsstellung zurückzuwerfen

protidokaz proti poznejši trditvi, da je ta država takrat ogrožala mir.

Zaokrožitev Nemčije ni imela nobenega drugega namena kot tistega, ki so ga številni Angleži popolnoma odkrito označili, namreč: uničiti Reich kot organsko najjačje evropsko silo s koalicijsko vojno, prav tako, kakor se je Anglija par stoletij poprej v dolgih vojnah borila najprej s Španijo, nato Holandijo in končno s Francijo. Mala otoška Anglija, ki si je v številnih vojnah polagoma podredila četrtino svetovne oble, se je odpovedala v začetku in med prvo svetovno vojno starim, obrabljenim moralizirajočim frazam, ki so Anglijo spremljale še v vseh vojnah: »Boj za svobodo malih narodov! Boj za novo oblikovanje sveta v smislu pravičnosti, Boj za demokracijo, Boj za enakost piemen« itd. Čeprav je takrat priškala na Reich silna svetovna premoč, ni bilo na nobenem mestu zabeležiti odločilnih zmag, tako, da končnega poloma ni bilo pripisati dejstvom, pač pa uplivu razkrojevalne propagande. Ameriški prezident je ogoljufal takratno demokratično Nemčijo, ko ji je v svojih 14 točkah prikazal ideal novega svetovnega reda. Narod je bil premalo izšolan, da bi lahko izpregledal skozi to paro in meglo. Predvsem pa je bil premalo preizkušen glede presojanja demokratiških zagotovil. Državno vodstvo so tvorili slabiči. Namesto da bi se borili do zadnjega vzdihljaja, kakor bi bila njih dolžnost, so se odločili za dozdevno lažjo pot poravnave in podreditve. Pri tem so to vodstvo priganjale stranke in voditelji, ki niso bili samo duhovno, temveč tudi materijelno popolnoma v rokah inoženstva. Tako je prišlo do 9., 10. in 11. novembra 1918.

1918: zmagoslavje sovražnikov

V zaupanju do svečanih zagotovil, je nemški narod položil svoje orožje ter je celo spremenil svojo državno obliko. Monarh sam je zapustil armado in narod ter se je podal v emigracijo. Vслед revolucije najpomembnejše dekadence so se izgubile večinoma podlage prave državne avtoritete. Na njihovo mesto je stopila več ali manj skoro anarhistična demokracija. S tem pa pogoji naših sovražnikov niso bili samo izpolnjeni, temveč celo prekošeni. Jedva v kaki drugi državi je židovstvo proslavljalo večje zmagoslavje kakor v takratni novembarski Nemčiji.

In kljub temu je napočil čas najnižkotnejšega kapitalističnega izsiljevanja, neprestanega moralnega in političnega posiljevanja našega naroda. Cilj ni bil samo uničenje nemškega gospodarstva kot podlage naše eksistence, temveč uničenje narodnega telesa sploh. Tako so zapadne demokracije po načrtu trinčile demokratsko weimarsko republiko.

Clemenceau-ova prognoza, da je v Nemčiji 20 milijonov ljudi preveč, je bila prav tako odkritosrčno brutalna, kot sedaj morda nešminkana grožnja angleških politikov, da je v Indiji kakih 100 do 200 milijonov ljudi preveč. Izpolnitev Clemenceau-ove zahteve je bila v otipljivi bližini. Splošno obubožanje našega naroda, ki sta ga povzročila gospodarska propast in brezposelnost, je povzročalo tekoče omejevanje rojstev in zvišano umrljivost. S tem pa se je neizogibno manjšalo število našega naroda.

Moč vere

Proti temu razkroju so se dvignili v raznih mestih Nemčije posamični močje, da bi našli na prav tako različnih potih sredstva in možnost rešitve. Neznan in brez imena, sem tudi jaz kot vojak v dnevih poloma sklenil nastopiti proti temu razvoju, apelirati na narod, da bi ga ozdravil notranje boleznin in tako mobiliziral potrebne sile za obranitev obstoja.

V neposredni borbi za srca in duše posameznih ljudi, je polagoma uspelo pridobiti stotine, tisoče in na desetisoče pristašev.

Vsi ti pristaši so se obvezali proklamaciji novega narodnega občestva, ki naj bi prejela moč iz celokupnega naroda. Razcepitve v razrede in stranke je bila odklonjena. Ko je mednarodno židovstvo z inflacijo popolnoma uničilo nemško gospodarstvo, ko je bila uničena eksistenca milijonov ljudi, je naraslo spoznanje o neizogibni potrebi rešitve vseh problemov, ki so pritiskali nemški narod k tlom. 8. novembra 1923 — takrat v zadnji uri — je bil storjen ta korak, ki se je

pa izjalovil. Nationalsocialistično gibanje je prejelo svoj najstrašnejši udarec in prve mučenike v borbi za novo oblikovanje Reich-a. Stranko so prepovedali in razpustili. Voditelji so bili ali mrtvi, ranjeni, kot bequenci v inozemstvu, ali pa kot ujetniki v nemških kaznilnicah. Jaz sam sem prišel v Landsberg.

Od tistega 8. novembra je sedaj minulo dvajset let. Ako se ga spominjamo v posebni presunjenosti, nas navdaja dvoje spoznanj. Prvič: Kako čudovita je bila vendar pot našega gibanja! Kolika moč vere naših pristašev! Kako je vendar temu fanatizmu in neomajni vztrajnosti uspelo v par letih ne samo premagati polom gibanja, temveč še najti sil novih sil, za poznejši vzpon!

Koliko ljudi je pač bilo pozneje v Nemčiji, ki so se zlasti po prevzemu oblasti delali tako, kakor da je bila zmagala Nationalsocialistična stranka, gibanje njihovega svetovnega nazora, že itak od vsega početka samo ob sebi umevna? V kolikor je šlo za predvidevanja teh ljudi, se je zgodilo baš nasprotno. Ravno ti ljudje so najmanj verjeli v možnost take zmage. V kolikor gibanja niso smatrali že v naprej kot bežnega, vsekakor pa nebitvenega pojava, so bili zlasti po 9. novembru 1923 prepričani, da ta »mrtva politična stranka« ali celo svetovni nazor, ne bo več oživila. Celo leta 1932 je bilo v teh krogih jačje fundirano prepričanje o brezradnosti naše borbe, kakor pa vera v našo zmagajo. Če bo zgodovina v bodočih stoletjih — brez uplivovala za in proti — ta leta nationalsocialističnega preporeda kritično ocenjevala, bo pač morala ugotoviti, da je bila to najčudovitejša zmagajo vere proti dozdevnim elementom stvarno možnega. (Živahno

pritrjevanje.) Druga misel, ki zajema sedanost, pa more biti samo ta-le:

Trajna zasluga gibanja

Kaj bi se bilo zgodilo z Nemčijo in Evropo, ako ne bi bilo prišlo do 8. in 9. novembra 1923, in ako nationalsocialistična ideologija ne bi bila zavojevala Nemčije? Kajti prevzem oblasti leta 1933, je neločljivo povezan z 8. novembrom 1923. Ta dan je pomenil za mlado gibanje prvo ločitev duhov in odstranitev slabičev, dočim so bili preostali napolnjeni še s povečanim fanatizmom. Preko tega je nato prišel čas, ko so nacional-socialistične ideje lažje zavojevale človeka kot poprej. Stranka je postala nekaka stanica uresničenja naših idej. Že davno pred letom 1933 je imela nationalsocialistična država na milijone pristašev v narodnem občestvu naše stranke. Kaj pa bi se bilo zgodilo z Evropo in predvsem z našim nemškim Reich-om in našo ljubljeno domovino, ako bi Nemčija vled pomanjkanja vere in pripravljenosti za zadnjo vpostavo bila ostala, kar je takrat še bila: demokratska država onemoglosti weimarskega poretka? Postavitev tega vprašanja izzove pri vsakem mislečem človeku groznico. Cisto vseeno bi namreč bilo, kako neki bi izgledala Nemčija, kajti vzhodno-evropski, notranjeazijski boljševiski kolos bi bil končal svojo oborožitev in ne bi nikdar izqubil iz oči nameravanega uničenja Evrope. Nemški Reich s svojim popolnoma nezadostnim Reichswehr-om s 100.000 možmi, brez političnega držanja in materijalnega orožja, bi bil ostal napram tej svetovni sili vojaški pojav, ki bi se bil upiral kvečjemu nekaj tednov

Samoprevara iz neumnosti ali strahopetnosti

Kako neumna je bila zamisel, braniti Evropo pred boljševisko Rusijo morda s Poljsko, danes ni treba več dokazovati. Prav tako neumna pa je bila tudi razširjena vera, da bi se moglo z odpovedjo idejam sile pomiriti boljševiskega kolosa, ter da bi mirna, vedno bolj in bolj se razorožujoča Evropa zamočila odstraniti njegove načrte o zavojevanju sveta. Moji Parteigenossi! To se mi zdi tako, kakor če bi kokiši in gosi nekega dne podale lisicam svečano izjavo, da jih ne bodo več napadale, v upanju, da se bodo lisice odvadile mesa. (Veselos in pritrjevanje.)

Ta boljševisko-azijski kolos se bo tako dolgo zaiganjal v Evropo, dokler se končno ne bo zlomil v svojem porazu. Ali hoče morda kdo zatrjevati, da je Finska ogrožala svetovni mir? Kljub temu je bila napadena in brez posega Nemčije, bi bila že leta 1941. izpostavljena eksistenca Finske novi, strašni preizkušnji. Glede izteka te nove boljševiske akcije nam ni treba izgubljati niti besedice. Nikdo pač ne bo resno mislil, da so hoteli Estonci, Letlandci ali Litvanci zavojevati Ural.

Pač pa je sklenila Sovjetska Unija te ljudi pregnati iz njihovih dežel ter jih spraviti v Sibirijo. Tudi Romunija ni nameravala zavojevati Kavkaza, da bi prišla do petrolejskih virov v Bakuu, toda Rusija je vztrajno zasledovala svoj cilj zasedbe ne samo izliva Donave, temveč tudi romunskih petrolejskih poljan in preko tega tudi vsega Balkana, ki naj bi bil odskočna deska za nadaljnje ekspanzije.

Temu navalu iz vzhoda, ki grozi Evropi sedaj že skoro 2000 let, se lahko upre uspešno samo ena država, in to je Nemčija. In četudi je ta borba za naš narod brezmejno težka, je s tem podan samo dokaz, da se brez Nemčije ali celo proti Nemčiji nobena država ne bi mogla upreti tej stiski. Vsako upanje posameznih evropskih narodov, da bi doživeli z dobrim zadržanjem, ali celo z duhovnim božanjem moskovitov nekeke olajšave, je otročja neumnost ali klaverna strahopetnost. Predvsem pa vera, da bi namesto Nemčije lahko prevzela kaka druga izvenevropska sila zaščito tega kontinenta, ni samo brezmiselna, temveč očituje resnično moralno slabost. Zlasti meščanski politiki v mnogih državah mislijo, da bo židovsko-plutokratski zapad premagal židovsko-boljševiški vzhod. Ne, zgodilo se bo ravno narobe: židovsko-boljševiški vzhod bo nekega dne razrešil židovstvo zapada nalože nadaljnje ga hlinjenja. Dokončne cilje bo lahko takrat povsem odkrito označili.

Židovska demokracija zapada bo namreč prej ali slej sama končala v boljševisizmu. Isti navni ljudje pa ki še danes verujejo, da so našli v Stalinu duha, ki jim nosi kostanj iz žerjavice, bodo še prej doživeli kakor sami ljudje, da jih

bodo priklificani duhovi podzemlja zadavili v njihovih lastnih deželah (Živahno pritrjevanje.)

Eno, moji Parteigenossi, je namreč sigurno: brez 8. novembra 1923 nationalsocialistično gibanje ne bi bilo postalo to, kar je. Brez nationalsocialističnega gibanja danes ne bi bilo močnega nemškega Reich-a, in brez Reich-a, ki je danes brez dvoma vojaško najdejavnější sila Evrope, danes tudi ne bi bilo nikake evropske bodočnosti več.

Anglija - gonilna sila

Da je bila v tej vojni zopet Anglija gonilna sila, da združuje vzrok, izbruh in vodstvo vojne skupno z židovstvom, odgovarja kot ponovitev dogajanja prve svetovne vojne. Da pa taki ogromni zgodovinski dogodki ne vodijo dvakrat k istemu rezultatu, je sigurno tedaj, ako se nekdanje sile ne dajo vzporejati z današnjimi. Da je današnja Nemčija druga država kot Nemčija iz l. 1914/18., ni ostalo nikomur prikruto. Kakor tudi 9. november 1943 nikakor ni podoben 9. novembru l. 1918. (Ponovno navdušeno pritrjevanje zborovalcev.)

Borba, v kateri se nahajamo od leta 1933, je preogromna in preveč edinstvena, da bi jo lahko merili z merili malih državnih preprirov.

Sedaj se borimo že peto leto v največji vojni vseh časov. Ko se je začela, je bil sovražnik v prvem letu oddaljen komaj 150 kilometrov od Berlina. Na zapadu so ogrožale njegove fortifikacije Rhein, Saargebiet je bil v območju ognja njegove artilerije, na belgijsko-holandski meji so prešli pogodbeno zavezniški trabanti Anglije in Francije jedva 100 kilometrov pred našim največjim industrijskim področjem, medtem ko je demokratska vlada Norveške potrjevala dogovor, ki bi jo nekega dne pripeljal v tabor naših sovražnikov. Balkan je vseboval latentne nevarnosti hudih izmenadenj. Italijo je njen kralj s svojo kliko prisilil k stanju nevojskovanja in tako je bila Nemčija prepuščena sama sebi.

In tedaj, moji Parteigenossi, je ta nationalsocialistična država v ogromnih, zgodovinsko edinstvenih bitkah razbila obroč zaokrožitve ter je z junaštvom svojih junakov zanesla fronte skoraj povsod na 1000 kilometrov od granic Reich-a. Naši nasprotniki so postali skromni. Kar danes

Druck und Verlag Marburger Verlage und Druckerei-Gen. m. b. H. - Verlagsleitung: Eggo Baumgartner Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob; alie in Marburg/Drau, Badgasse 4

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keines Anspruchs auf Rückzahlung des Bezugsgebeldes

označujejo kot zmage, so pri nas označili kot popolnoma brezpomembne operacije. Toda potom teh takratnih brezpomembnih operacij je bilo ustvarjeno ogromno bojišče, na katerem se bistveno odigrava borba narodov.

Poleg našega velikega zaveznika v Vzhodni Aziji, so tudi evropski narodi jasno spoznali veličino zgodovinske naloge in so temu primerno doprinesli svoje žrtve. Če so bile žrtve našega največjega evropskega zaveznika več ali manj zaman, je to pripisati samo načrtni sabotaži tiste klaverne klike, ki je po večletnem oklevanju na koncu zdrknila k dejanju, ki bo v zgodovini sramote lahko smatrano kot nekaj edinstvenega.

Srečen sem, da nam je uspelo iz rok najžalostnejših pojavov tega, sicer tako velikega razdobja rešiti vsaj moža, ki je storil vse, da bi napravil svoj narod velik, močan in srečen, obenem pa, da bi bil deležen pri historičnem obračunu, ki bo na koncu odločil o usodi in kulturi tega kontinenta (Izredno močno pritrjevanje.)

Badoglio je napačno računal

Samo ob sebi razumljivo je, da italijanski zlom z vsemi njegovimi posledicami ni bil brez upliva na celotno vojno doqajanje. Kljub temu so bili upi naših nasprotnikov tudi tu zaman. Ni se namreč zgodilo, kar so pričakovali od vsega početka. Tudi se ne bo zgodilo to, kar so si obetali za bodoče. Upali so, da bodo nemške divizije v Italiji z enim samim zamahom odrezali in uničili, da bodo s tem uničene tudi nemške posadke na otokih, da jim bo Balkan padel kot zrel sad v naročje in da bodo na ta način prenesli vojskovanje z enim samim zamahom na nemško mejo.

Naskok na Brenner se je izpremenil v polžjo ofenzivo južno od Rima. (Ponovno viharno veselje.) Ta ofenziva bo zahtevala svoj krvni davek, in sicer ne po predvidevanju naših sovražnikov, temveč — v velikem — odgovarjajoče našim načrtom. Vsako novo izkrcanje jih bo prisililo k izpostavljanju novega ladijskega prostora. Razbila bo moči naših sovražnikov ter bo nudila vpostavi našega orožja novih možnosti. Kjer koli pa se bo izvršilo tako izkrcanje, bo trčilo na našo pripravljenost. Takrat bodo napravili izkušnjo, da je — ako se poslužim Churchillovih besed — nekaj drugega, izkrcati se proti Italiji na Siciliji, in nekaj povsem drugega, izkrcati se proti Nemcem ob Kanalu, v Franciji, na Danskem ali pa na Norveškem. Takrat se bo tudi izkazalo, da li je bila naša rezerviranost na marsikaterem področju slabost ali mrzel razum.

Odločila bo zadnja bitka

Borba na vzhodu je najtežja borba, ki jo je moral nemški narod prestati do današnjega dne. Kar prenašajo naši možje, se sploh ne da primerjati s stotitvami naših nasprotnikov. Pa tudi tu ne bodo dosegli zadnjega cilja: zloma nemške fronte. Kakor vedno v svetovni zgodovini, bo

PK-Kriegsbericht Schmitt (Sch)

Eine rechte Flugleidenschaft hat ihn gepackt!

Immer muß Pimpf, der vierbeinige Kamerad einer Kampffliegerstaffel, dabei sein. Schon 22 Einsätze hat er nun hinter sich

odločila samo zadnja bitka. To bitko bo beležil v svojo korist tisti narod, ki se bo izkazal v odločilni uri z največjo notranjo vrednostjo, največjo vztrajnostjo in največjim fanatizmom. Nezaslišano je torej, kar zahtevam od nemškega vojaka. Naloga fronte je torej, da stori, kar je dozvedno nemogoče, naloga domovine pa je, da fronto v tej borbi proti dozvedno nemogočemu podpre in jači. Domovina se mora zavedati v popolni jasnosti, da je odvisna usoda vsega na-

roda, žensk in otrok ter vse naše bodočnosti od tega, da se z zadnjimi močmi izsili odločitev v našo korist. Vedeti je treba, da je vsaka žrtev ki jo danes doprinesemo, nič v primeri z žrtvami, ki bi se od nas zahtevale, ako ne bi zmagali. Vsled tega ne sme biti nobene druge misli izven misli brezobzirnega vodstva z nepremakljivim ciljem izvojevanja zmage, vseeno, kako se bo položaj še oblikoval in kje se bomo še borili. (Viharno pritrjevanje Führer-jevimi besedam.)

Lavorjev venec veri!

Ko je izdajstvo italijanskega kralja, prestolonaslednika in njegove klike postalo očitno, naš položaj ni bil nikakor lep. V očeh mnogih vrstnikov je bil celo obupen. Oba diktatorja demokracije sta že upala, da bosta v Washingtonu skupno proslavljala uničenje nemških armad in izročitev mojega prijatelja kot zabavno komedijo. In kljub temu se je zgodilo, da je bilo v par tednih omogočeno, kar se je zdelo prej nemogoče. Iz skoraj neizogibne katastrofe so vzrasla preko noči najslavnejša dejanja, ki so dovedla do popolne vzpostavitve našega položaja, v marsikaterem oziru pa celo do izboljšanja. Ko bo nekoč te vojne konec, bodo pripadali največji lavorji bolj naši veri in naši vztrajnosti kot po enkratni dejavnosti in s tem posamičnim akcijam. (Ponovno viharno pritrjevanje dvorane.)

V ostalem naj pomisli vsak Nemeč, da bi se ta borba že od vsega početka lahko vršila na nemških tleh, ne da bi dvomili samo tudi sekundo o tem, da bi jo dobojevali tudi v tem slučaju s

poslednjim fanatizmom. Kdor je z venci zmage tako preobložen kot nemška oborožena sila, si od časa do časa nekoliko utrujen odpočije, toda kadar kliče ura, mora vsak musketir na fronti, vsak mož in vsaka žena doma ponovno pogledati borbi v oči, da bi branili, kar jim je dala Previdnost življenjskih vrednot.

Temu nasproti mora odpovedati in bo tudi odpovedala sleherni sovražna agitacija. Kakor v svetovni vojni, ne računajo tolikanj na zmage orožja, pač pa na dejstvo svojih fraz, groženj in blufov. Najprej so grozil s časom, z gladom, s zimo itd. Nato so verjeli, da bo zadostoval že sam bombni teror za omeščanje nemškega naroda v njegovi notranjosti. V prvi svetovni vojni se je nemški narod zlomil skora brez vsakega upliva sovražnosti; danes pa ne bo izgubil moči svojega odpora tudi ob najtežji obremenitvi. Tu ima zlasti Nacionalsocialistična stranka nalogo, uplivati še vzgledneje po svojih voditeljih, podvoditeljih in članih.

Nikakega izmikania pri žrtvovanju!

Bremena borbe v domovini prav tako, kakor tudi na fronti, morajo nositi v prvi vrsti najvzgodneje Parteigenossi. Tako bodo — vseeno, ali mož ali žena — predstavljali element nezlomljivega odpora. Pomagati morajo slabiču, podpirati tisteqa, ki obupuje, pozivati k pameti tisteqa, ki je nevrednež, in — če treba — ga tudi uničiti. O eni stvari ne sme biti nikakega dvoma:

Ta vojna je neusmiljena. Cilji naših nasprotnikov so temu primerno satanski. Ako piše nek angleški list, da je treba nemški narod za toliko in toliko let izročiti boljševizmu, da bo slednji na njem izvrševal svoje ukrepe, ali, če angleški škofje molijo, da bi boljševizmu končno ne uspelo decimirati ali popolnoma iztrebiti nemški narod, imamo tu kot odgovor samo nič manjši fanatizem, ki prisili vsakega posameznika k izpolnjevanju svojih dolžnosti. Preveč žrtev je bilo doprineseh, da bi še imel kdo pravico, izključevati se od teh žrtev za bodočnost. Vsak izmed

naših hrabrih vojakov, ki se je boril kje v Rusiji in se ni več vrnil v svojo domovino, ima pravico zahtevati, da so drug, prav tako hrabri, kakor je bil on sam. On ni padel za to, da bi drugi zapravili, za kar se je bil boril. On je padel zato, da bi njegova žrtev tjer žrtev tovarišev in vseh sonarodnjakov na fronti in v domovini rešila bodočnost domovine in bodočnost našega naroda.

Omenil sem že, da mislijo naši nasprotniki omeščati nemški narod v prvi vrsti z blufom in propagando, in sicer na ta način, da delajo, kakor da je zmaga že njihova. Če stvar ne bi bila resna, bi se človek moral takemu načinu smejati. V istem trenutku, ko letajo od konferen- ce do konferen- ce, da bi premostili različne prepire in naši možnost za kakšen skupen nastavek, delajo, kakor da so že zmagali. Sklicujejo »komisije za oblikovanje sveta po vojni«. Mnogo smotreneje bi bilo, ako bi se bavili z oblikova-

Weltbild-SA.-Wegener

SA-Obergruppenführer Wilhelm Schepmann mit der Führung der Geschäfte des Stabschefs der SA. beauftragt

SA-Obergruppenführer Wilhelm Schepmann, der bisherige Führer der SA-Gruppe Sachsen, wurde vom Führer mit der Führung der Geschäfte des Stabschefs der SA. beauftragt.

njem svojega lastnega sveta. Sklicujejo komisije, ki naj bi skrbele za to, da bo svet po vojni preskrbljen z živežem. Bilo bi bolje, ako bi že sedaj preskrbeli svoje narode z živežem, zlasti tiste milijone, ki jim preti smrt od glada. Sploh pa je tipična židovsko-angliška nesramnost, ako se delajo, kakor da bi bili v stanju, urejati vprašanja sveta, ko vendar svojih lastnih vprašanj niso rešili zatekajoč se k vojni, ki so jo potrebovali zato, da bi se umaknili pred odgovornostjo, h kateri so jih silili lastni narodi vsled njihove lastne notranje nezmožnosti.

Dežela, kot n. pr. Amerika, je našela 13 milijonov brezposelnih, in vodstvo, ki te brezposelnosti ni znalo odpraviti, dela danes tako, kakor da bi zamoglo rešiti delavska vprašanja vsega sveta. Vsekakor bi znalo zopet organizirati kapitalističen rop. Da gredo s takim ropanjem v pogin njihovi lastni narodi, je seveda druga stvar. To jih pa ne zanima veliko.

Njihovi propagandni ukrepi gredo isto pot, ki jo poznamo že izra svetovne vojne. S poplavo papirja skušajo najprej v nemškem narodu, še bolj pa med narodi naših zaveznikov vzbuditi vtis, kakor da vojne niso samo že dobili in je bodočnost že odločena, mimo tega pa naj bi nastal vtis, da tudi v narodih velike mase hrenenijo po takim razvoju. Na tem mestu bi hotel odgovoriti tako-le:

Ne vem, ali so v nemškem narodu ljudje, ki si res kaj obetajo od zmage zaveznikov. To bi mogli

biti samo ljudje, ki mislijo izključno na sebe. Zločinci, ki bi bili pripravljeni opravljati krvinski posel nad lastnim narodom. Vsak drug pa, ki je povezan s svojim narodom, vé prav dobro, kaj bi pomenila zmaga naših nasprotnikov. Radi tega v Nemčiji tudi ni nikakih plasti, ki bi si želele tako zmago. Tu so morda le posamezni zločinci, ki morda mislijo, da bi si s tem izboljšali svojo lastno usodo. Toda naj se o tem nikdo ne moti ali ne vara. S temi zločinci bomo že končali. Kar se je dogodilo leta 1918., se v Nemčiji v drugič ne bo več ponovilo. (Viharno odobravanje.)

V času, ki zahteva tako težke žrtve stotisočev najpridejših vojakov, v takem času se torej ne bomo ustrašili spraviti k pameti ljudi, ki teh žrtve ne marajo doprinesti. Če padejo na fronti desetisoči najboljših ljudi, naši najljubši sonarodnjaki, potem se ne smemo plašiti, če je treba brez nadaljnega izročiti smrti doma par sto zločincev (Burno pritrdjevanje.)

V svetovni vojni je bilo vsekakor drugače. V svetovni vojni je bila žrtve vojakov nekaj samo ob sebi umevnega. Prav tako naravno zaščiten je bil tudi bogat veržnik, vojni dobičkar in dezerter, končno pa tudi človek, ki je razkrajal ves narod in še bil za to iz inozemstva plačan. Ti elementi so bili nedotakljivi. Ti elementi so bili takrat zaščiteni, medtem ko je moral vojak doprinesti žrtve svojega življenja. Te se je pa sedaj spremenilo (Viharno odobravanje.)

Ura povračila bo prišla

Vi, moji stari borci, se še spominjate, kako smo se v svetovni vojni zgražali nad temi razmerami. Takrat smo dejali, da je svinarja, da je kaj takega sploh možno: da morajo moške spredaj padati, medtem pa lumpje doma delajo, kar jim je drago. Teh malopridnežev je bilo in je še nekaj posameznih eksemplarjev. Toda ti lumpje imajo eno šanso: da se namreč ne pojavijo na svetlo. Če katerega dobimo, izgubi svojo glavo. Lahko ste tudi prepričani, da mnogo težje izdam povelje za malo operacijo na fronti, v spoznanju, da pri tem lahko pade sto ali tisoč mož, in da mnogo lažje podpišem obsodbo, po kateri izgubi svoje glave par ducatov malopridnežev ali zločincev. (Več minut trajajoče, burno pritrdjevanje.) Ti upi bodo torej zaman. Mimo tega je današnja država tako organizirana, da ti elementi sploh ne morejo delovati, saj nimajo pogojev za svoje delovanje.

Druge sredstvo, s katerim so računali, je bombna vojna. Vsi se zavedamo, koliko mora prenašati nemška domovina. Lahko si tudi predstavite, kaj pri tem občutim osebno. Ko je ta vojna pričela, se je ameriški prezident s hlimbo obrnil na mene s prošnjo, naj ne vodim bombne vojne. Mi tega tudi nismo storili. Toda namen te prošnje je bil le ta, da bi naši nasprotniki pridobili na času za pripravljante te vojne, da bi jo lahko pričeli v danem trenutku.

Dvoje bi hotel tu povdariti. Kar me boli, so izključno žrtve domovine, predvsem žrtve med ženami in deca. Boli me, da izublijejo ti ljudje premoženje. Mnogo manj pomembna je škoda v naši industriji. Ta škoda ne preprečuje niti najmanj porasta naših oborožitvenih storitev in tudi o tem si morajo biti na jasnem, da bomo naša mesta zopet zgradili, lepša kot so bila sploh kdaj, in sicer v najkrajšem času. (Viharno odobravanje.)

Ce se more narod boriti z vsem svetom, če more narod v enem letu vzidati v trdnjave šest, osem ali deset milijonov kubičnih metrov betona, če more narod udariti iz tal na tisoče oboroževalnih obratov, potem bo tak narod pač lahko zgradil dva ali tri milijone stanovanj. V dveh, treh letih po koncu vojne so stanovanja zopet do zadnjega tu, na naj razrušeno kolikor jim drago. Angleži in Amerikanci se bavijo sedaj z načrti o obnovi sveta. Jaz se bavim sedaj z načrti o obnovi Nemčije. (Viharno pritrdjevanje.)

Razlika pa bo: Medtem, ko se obnova sveta po Amerikancih in Angležih ne uresničuje, se bo obnova Nemčije po nacionalsocializmu izvršila precizno in po načrtu. (Ponovno burno pritrdjevanje.)

Napreči bomo naše množinske organizacije od OT do Reichsarbeitsdienst-a vključno celokupne naše nemškega gospodarstva skupno z vojnimi zločinci. Prvič v svojem življenju bodo opravljali koristno delo.

To je prvo, kar imam k temu povedati. Druge

pa je sledeče: gospodje naj verjamejo, ali pa tudi ne; toda ura povračila bo prišla. (Tu je nastal pravi orkan navdušenja.) Čeprav trenutno Amerike ne moremo doseči, imamo — hvala Bogu — blizu neko drugo državo in iste se bomo pridrževali.

In še nekaj tretjega bi hotel pristaviti: Mnenje naših nasprotnikov, da morejo s svojim letalskim terorjem zmanjšati intenzivnost nemške volje do vojskovanja, sloni na prevari. Kdor je namreč izgubil svoje stvari, si bo samo želel, da vojne ne izgubimo, kajti samo zmagovita vojna mu lahko nekoč pripomore do njegovega premoženja. (Novo pritrdjevanje.)

Tako so stotisoči bombnih oškodovancev avantgarda maščevanja. In še nekaj je, s čimer naši nasprotniki ne operirajo tako ponostoma kot preje, a še vedno. To je geslo, da deluje čas za nje. Ko je pričela vojna, sem na podlagi Chamberlainove objave, da bo vojna trajala najmanj tri leta — to objavo sem razumel iz kapitalističnega mišljenja Angležev, kajti toliko časa je treba za odpis investicijskega kapitala — dal postaviti program za pet let. Od tistega časa sem dal ta program podaljšati. Kakor smo delali tudi že prej v velikih časovnih prostorih, smo storili to tudi na tem področju. Res je, da nam vojskovanje ni prijetno, to se razume, mi imamo namreč mirovne programe, za razliko boljši kot naši nasprotniki, ki sploh niso vedeli, kaj naj počnejo v miru. Zelo žal mi je, da te mirovne dobe nisem mogel nadaljevati in v tem času ustvariti še več koristnega. Ker pa to sedaj ni možno, ne

bomo nikdar prenehali z borbo pred časom, temveč bomo smatrali čas za našega zaveznika. Najslabša je vojna dolgo, kolikor ji drago, Nemčija ne bo nikdar kapitulirala. Nikdar ne bomo ponovili napake iz leta 1918., da bi odložili orožje četrte ure pred dvanajsto. Na to se lahko zanesemo. Kot zadnja bo odložila orožje Nemčija, in sicer pet minut po dvanajsti uri. (Viharno odobravanje.)

Le naj upajo, da nas bodo spravili na kolena z velikimi krvnimi žrtvami. Tokrat izpadajo te krvne žrtve tako, da odpade na vsako nemško po dve, tri in celo štiri žrtve naših nasprotnikov. Tako težke, kakor so te žrtve, nas bodo še lažje obvezale. Nikdar ne bo več tako kakor je bilo v svetovni vojni, ko smo izgubili dva milijona ljudi in je bila ta izguba končno zaman. Tudi danes ne žrtvujemo brez smisla niti enega moža. To bo razumel tudi vojak na fronti, če pride po najhujših štrpaci in po težkih urah iz bobnenja materialne bitke. Ne sme biti zastoj, kar doprinašamo na žrtvah. Iz teh žrtve mora nastati za naš narod korist, in ne samo za naš narod, temveč na koncu za vso Evropo.

In končno še nekaj: Vsak teden čitam najmanj tri do štirikrat, da sem doživel zlom živcev, ali da sem odstavil mojega prijatelja Göringa ter da se je Göring odpeljal na Švedsko. Potem je Göring odstavil mene, potem je Wehrmacht odstavila stranko, stranka pa narobe Wehrmacht. V tem slučaju ne rečejo Wehrmacht, nego Reichswehr. Potem so napravili generalni revolucijo proti meni, nato sem dal zopet jaz zapreti generale itd. Lahko ste prepričani: Vse je možno, izključeno pa je, da bi jaz izgubil živce! (Viharno pritrdjevanje.)

Moji Parteigenosii! Pred dvajsetimi leti smo stali zares pred praznino. Štiri leta sem takrat deloval z žarečim srcem, in imel sem samo eno misel, uspeh našega gibanja radi rešitve domovine. Z enim mahom je bilo vse uničeno. Tri, štiri tedne je izgledalo tako, kakor da bi jaz res moral izgubiti živce. Našel se je nizkoti subjekt, ki mi je samo očital, da sem prelomil svojo besedo. Ko so pa ti nasprotniki mislili, da me bodo spravili pred preki sod, da bi me pred njim zlomili, ko so me obsodili na trdnjavo, tedaj pač nisem obupal, temveč sem v tistih mesecih pisal »Mein Kampf«. Predobro sem študiral zgodovino, in vedel sem, da velikih zmag ni bilo nikdar brez najtežjih protidurcev. V svetovni zgodovini ne najdemo velikih junakov, ki ne bi bili pod najtežjimi obremenitvami ostali stanovalni. Sončne žarke prenaša lahko vsakdo, pravi značaj se pa pokažejo šele tedaj, kadar dežuje in divja vihar. Takrat tudi spoznamo slabico. Kadar postane stvar težavna, šele tedaj spoznamo, kdo je zares pravi mož, ki v takih urah ne izgubi svojih živcev, temveč ostane trdovraten in stanovalen in ki nikdar ne misli na kapitulacijo.

Končno bi tistim ljudem, ki mi stalno pripovedujejo o religiji, povedal še nekaj: tudi jaz sem veren, in sicer globoko notranje veren. Verujem, da Previdnost tehta ljudi. Kdor te izkušnje pred Previdnostjo ne prestane, ni določen za kaj večjega.

Premagali bomo vse težave

Naravna potreba je, da preostanejo v izbiri samo tisti, ki so močnejši. Nemški narod, kakor sem ga spoznal v množini njegovih pojavov, je — hvala Bogu — močan in v jedru zdrav. Verjemite mi: če bi bil jaz leta 1918. pristaš Demokratske stranke, bi bil tudi obupal nad Nemčijo. (Smeh.) Tako sem bil pa član nemške vojske, bil sem mušketir med milijoni tovarišev in to mi je dalo vero. Moja žilava borba v gibanju za dušo nemškega naroda in širokih mas delavcev in kmetov, ta borba me je šele prav ojačila. Tu sem spoznal najdragocenejše: nepokvarjeno moč širokih mas, milijonov sonarodnjakov, iz katerih je končno vrasla nacionalsocialistična državna ideja. Iz te ideje je vrasla naša ljudska skupnost. Previdnost nas je samo blažoslavljal. Koliko uspehov nam je podarila, kako veličastne zmage smo izvojevali! V par letih smo skoraj obupni položaj našega Reich-a popolnoma spremenili. Previdnost je naše armade peljala daleč preko mej Reich-a. Premagali smo skoraj brezizgledne situacije, kakor je bil italijanski polom. In mi bi hoteli biti še tako strahopetni ter obupati nad to Previdnostjo? (Viharno pritrdjevanje.)

Hvaležen se klanjam Vsemogočnemu, da nas je tako blažoslavljal in da nam ni poslal težkih preizkušenj, borbo na nemških tleh, temveč, da nam je omogočil, proti premoči sveta zanesti to borbo uspešno daleč preko Reich-ovih meja. Ponosem sem na to, da sem vodja tega naroda ne samo v srečnih dneh, temveč ravno v težavih. Srečen sem da zamorem v takih dneh dati narodu moč in zaupanje, da mu lahko rečem: »Nemški narod, bodi popolnoma pomirjen, naj pride kar koli, premagali bomo vse težave! Na koncu je naša zmaga!« (Več minut trajajoče odobravanje.)

Ko je bila svetovna vojna končana, in ko sem prvič govoril pred vami, moji tovariši, sem rekel približno sledeče: »Z usodo se sploh ne smemo kregati! Več let nas je spremljala sreča, ki jo zamore Bog podeliti samo izvoljencem. Kakšne zmage smo izvojevali na zapadu, na vzhodu, povod v Evropi! In potem je postal naš narod hvaležen. Kljub tem zmagam je izgubil končno svojo držo in vero, postal je slaboten. S tem si pa ni več zaslužil Gospodove milosti. Kolikokrat sem dejal — Vse se dobro spominjate — da nas je

Sijajen potek zborovanj organiz. Steirischer Heimatbund v Marburgu

12.000 Spodnještajercer je poslušalo izvajanja govornikov — Govor Bundesführerja v dvorani Steirischer Heimatbund — Boj, delo in izpolnjevanje dolžnosti do zmage

Minuli petek je v Marburg-u otvorilo 37 zborovanj jesenske val političnih zborovanj organizacije Steirischer Heimatbund, ki bo širimo Spodnje Štajerske v 450 shodih prebivalstvu razložil vojaški položaj ter razpravljaj tudi o notranjih problemih Spodnje Štajerske. Predstojeca zborovanja so že ves teden tvorila podlago za pogovore in razmišljanja o izvajanjih govornikov ter je ljudstvo po mestih s sedeži Kreis-ov in Ortsgrupp z velikim zanimanjem čakale na priveditve. V tem tiči ponoven dokaz, da sprejemajo Spodnještajerci taka pojasnila z razumevanjem in da so kot prebivalci jugovzhodna dela Reich-a voljni in pripravljeni, iz poznavanja položaja črpati nove sile ter jih uporabiti za izpolnjevanje svojih dolžnosti v reševanju problemov in nalog, ki se jih tičejo kot pripadnikov nemške ljudske in usodne skupnosti.

To dejstvo izključuje vsak dvom, da bi val političnih zborovanj ne bil bogato obiskan. Že otvoritev v Marburg-u je napravila najboljši vtis. V zborovalnih dvoranah se je nabralo kakih 12 tisoč Marburger-jev, ki so napolnili zborovališča do slehernega prostora. Poslušalci, sestavljeni iz vseh poklicev, so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem govornikov ter z navdušenim priznavanjem vsega, kar so slišali, potrdili potrebo po še večji vpostavi vseh sil za dosego končne zmage. Središče zborovanj v Marburg-u je tvorila največja dvorana v Marburg-u, kjer je govoril Bundesführer Steindl pred kakimi 1500 poslušalci obojega spola. Gosto netlačeni so sedeli in stali ljudje že dolgo pred otvoritvijo shoda ter radovedno in napeto pričakovali izvajanja, ki so jim razjasnila še marsikatero nejasno vprašanje. Musikzug der Wehrmannschaftsstandarte Marburg-Stadt je igral vesele koračnice ter pesmi pokreta, kar je dalo zborovanju slavnostnejši vtis. Ko je Bundesführer vstopil v dvorano, je zavladala tišina. Po otvoritvi zborovanja po Ortsgruppenführer-ju je spregovoril Bundesführer.

Opazovalcu, ki nima prave slike o velikanskih dogajanjih sedanosti — tako je začel Bundesführer — bi govoril na zborovanju v petem vojnem letu izgedali kot nekašna protislovje. Iz izkustva, ki smo ga napravili v svetovni vojni, nam je pa znano, da vojne ne predstavljajo samo materialistične razprave, temveč veliko več. Danes so mobilizirani celi narodi. Pri tem pa ni važno mobilizirati samo prebivalstvo in material, mobilizirati je treba tudi srca in duše ljudstva. Da Steirischer Heimatbund zboruje bodoče tedne, da bo spregovoril tisočim Spodnještajercer, se

to vrši zato, da se narodu poda jasna slika o položaju in da se slehernemu človeku pove, kaj zahtevata od njega Führer in Reich.

Po podanju obsežnega pregleda vseh stremiljenj Führer-ja, da bi se ohranil mir, nakar so sovražniki odgovorili z vojno napovedjo Nemčiji, je Bundesführer naštel dolžnosti nemškega ljudstva v tem boju, ki so usmerjene v dosego zmage. Iz tega boja se namreč ne more več nazaj. Iz te vojne se ne more nikdo ločiti, tako je naglašal, za nas obstaja samo boj, delo in izpolnjevanje dolžnosti, pa naj si stojimo kjer koli. Nato je naštel načrte, s katerimi nameravajo naši sovražniki »osrečiti« po vojni nemški narod. Pri tem je naglasil, da se 9. november 1918 ne bo nikdar več ponovil.

Če hočemo na tem shodu — tako je nadaljeval govornik — podati sliko vojaškega položaja, potem hočemo govoriti jasno in stvarno. V vojni se doživlja zmagae in reakcije. To vé vsak vojak. Odločilno je le, kdo si pripravi zadnjo zmagao. Mi smo v štirih vojnih letih zmagovali tri leta. Tri leta so nemške divizije korakale od zmage do zmage. V četrtem vojnem letu so nemške armade morale sprejeti tudi vrnitve. Letošnje leto predstavlja za Nemce leto izkušenj na fronti in v domovini. Nato je osvežil najnovejše dogodke v Italiji ter prikazal že davno pripravljeno izdajstvo dinastije Savojev in klike, ki je doživela usodo vseh izdajalcev in bila sama izdana. Da dogodki na jugu niso ostali brez učinka za vzhodno fronto, je naravno. Vzhod pa ostane slej kakor prej glavno bojišče, kjer bo padla odločitev.

Nadaljnja vojna fronta, ki prizadeva nemško domovino, je letalska fronta, ki teče križem Nemčije. Anglija si je pridržala, dvigniti sistem bomb, žvepla, zračnih min in zračnih torpedov na peklensko višino ter skuša zlomiti materialno in duševno odpornost nemškega ljudstva. Anglija je začela metati bombe na otroke, starčke, bolnišnice, šole in naselbine, nemški narod pa odgovarja z junaškim zadržanjem.

Če se dogajanja štirih let sedanje vojne seštejejo ter napravi vojaško bilanco, se mora priznati, da se današnje stanje Nemčije ne more primerjati z onim leta 1918. V petem vojnem letu živimo ter zanesljivo vemo, da ne tečejo fronte ob Muri, Elbi ali Rhein-u, temveč fronte sedanje vojne se nahajajo na stotine in tisoče kilometrov daleč na vzhodu, na Nordkap-u, na zalivu Biskaya in v Grčiji. Domovina se lahko na fronto

zanese, mi pa skrbimo, da se bo tudi fronta lahko zanesla na domovino.

Ce govorim o nalogah domovinske fronte — tako je nadalje izvajal Bundesführer — se iste lahko jasno izoblikuje. Naša naloga se glasi: verovati, delati, bojevati in izpoljevati dolžnosti. Domovina je tisto, kar fronta dnevno uživa, duševno in materialno. Mi moramo tudi v domovini delati za vsakdanji kruh in orožje. Kruh je v vojnem času iste važnosti kakor orožje in municija. Če si ogledamo naše današnje stanje prehrane, se isto tudi ne da primerjati s stanjem v letu 1918. Nemško vodstvo je letos celo zvišalo obroke prehrane ter dovolilo izredno božične dodelitve. Naše matere in naši očetje to lahke primerjajo z Božičem leta 1918. Da je temu tako, gre zasluga nemškim kmetom in voditeljem nemških kmetovalcev v zasedenih ozemljih, ki se iste stavili v službo prehrane Nemčije.

Bundesführer je nato podčrtal potrebo po povečanju produkcije orožja in municije ter hkrati napovedal nadaljnjo omejitev izdelovanja civilnih potrebščin, ki jih danes moramo pogršati, da dobi vojak na fronti vse, kar mu je potrebno. Če razen teh splošnih problemov obdelam probleme Spodnje Štajerske — tako je govornik nadaljeval — storim to v namenu, da se ustvari popolna jasnost. Spodnja Štajerska je prišla k Reich-u šele aprila 1941. V tem času je pa postala neolčljiv sestavni del Reich-a.

Spodnja Štajerska se ne more več ločiti od nemške usodne skupnosti. Kakih 30 tisoč Spodnještajercer stoji v vrstah Wehrmacht in Waffen-SS ter izpolnjujejo svoje dolžnosti kot vojak napram svoji domovini. Vojak iz Spodnje Štajerske se ravno tako uveljavlja kakor vojak iz ostalega dela Reich-a. Stevilo tistih, ki so odlikovani z odklovanjem Eisernes Kreuz, raste in dneva v dan. Na drugi strani je pa večje število Spodnještajercer započatilo svoje priznanje za Führer-ja in Reich z junaško smrtjo na bojiščih.

Tri leta nemške Spodnje Štajerske so vsem sonarodnjakom jasno pokazala našo politično hotenje — tako je govoril Bundesführer — ter bom istega tukaj še enkrat ponovil: Politični koncept od leta 1941, velja danes in v bodoče, ker je neodvisen od vojaških dogajanj, zunanje-političnih dogodkov in pojavov. Temelji so splošno znani in glasio: Spodnja Štajerska je nemška pokrajina in v nemški pokrajini je prostor samo za Nemce. Tudi tukaj bi rad povdaril, da je vse, kar se je v tej deželi ustvarilo, produkt ustvarjalne moči Nemcev. Spodnještajerska mesta so produkt nemškega znanja in nemške pridnosti. Nemci in Spodnještajerci so nerazdružljivo povezani in so že od nekdaj stali rame ob rami.

To velja tudi za bodočnost. Ponosen sem, da bom prihodnje dni lahko podpisal 18 tisoč predlogov, med njimi je 1000 vajakov in 500 Wehrmänner-jev, ki so se izkazali na mejah ter jim izdal rdeče legitimacije. Mi se bomo v zasledovanju teh načel trudili, da v letošnji zimi odstranimo in očistimo še zadnji ovirajoči argument, to je jezik.

Pri tem lahko ponovno ugotovim: Pretežna večina spodnještajerskega prebivalstva se je uveljavila in se bo tudi v bodoče. Pri tem mislim na Wehrmannschaft v vpostavi. V vpostavi Wehrmannschaft-a sem spoznal moče, ki so postali moji prijatelji in tovariši, tudi, če obvladaje nemščino bolj pomanjkljivo.

Mi delamo namreč razliko v tem, da se nekateri trudijo govoriti nemščino in je še popolnoma ne obvladajo, ter med onimi, ki jo obvladajo, pa se je namenoma nočejo posluževati. Mi razumemo, da se kmet in delavec, ki prej nista obvladala nemščine, iste ne moreta naučiti kar čez noč, nimamo pa razumevanja za tiste, ki naš jezik dobro obvladajo, pa se ga nočejo posluževati. Če govorim o uveljavljanju Spodnještajercer, mislim in prvi vrsti na premogovne revirje Trüffel-a. Tisti rudarji, ki so nekoč sloveli kot komunisti, so danes vzorni in izpolnjevanju svojih dolžnosti. Ravno v zadnjem času so si pridobili nepozabne zasluge.

Jaz mislim seveda tudi na naše moče Wehrmannschaft-a, in sem prav ponosen, da sem v imenu Führer-ja dvem članom Wehrmannschaft-a lahko izročil odklovanja Eisernes Kreuz in da bom prihodnje dni 180 možem za hrabro obna-

Previdnost udarila, in sicer po vsej pravici udarila. Prizadejala nam je to, kar smo si zaslužili.

Danes hočemo priseči, da se to nikdar ne bo več ponovilo, da ne bomo prevzetni v dnevnih največje sreče in ne obupani, kadar nam Previdnost pošlje svoje preizkušnje. Kaj pa je drugega kot preizkušnja, ako nas silijo vojne potrebe, da prepustimo kjer koli par sto kilometrov, ko smo pa tako daleč oddaljeni od domovine, v stanju isto braniti. Tu je naloga stranke in nacionalsocialističnega vodstva, biti prvi nosilec vere v narodu. To je naša naloga, moji Parteigenossen, predvsem vas, moje Parteigenossinnen.

Neznanjski list je pred kratkim pisal, da so najhujša stvar v nacionalsocializmu — ženske. Nacionalsocializem je za nemške žene storil brez dvoma več kot drugi narodi. Dvignil jih je namreč socialno. Združil jih je v velikanskih organizacijah. Nacionalsocializem pošilja žene omikanih stanov v tovarne, da lahko grede delavke na dopust. Teja demokracije ne morejo posnemati. Ker pa teja demokracije ne zmorejo, morajo v bodoče iztrebiti nacionalsocialistično žensko. Te žene so namreč fanatične, nepodučljive.

To je tudi pravilno Vem, da imam skozi vsa leta uprav v ženeh naroda moje najbolj fanatične pristaše. To mora biti v bodoče še bolj tako. Žene morajo skupno z možmi dati gibanju tudi v težkih časih držo.

Ce pridejo bombni napadi, je v prvi vrsti stranka, ki skrbi za vzdrževanje reda. Storititi je treba vse, kar je možno storiti. Ali si sploh lahko predstavite, moji Parteigenossen in Parteigenossinnen, da bi bili zamočji v prvi svetovni vojni prestatii v enem samem mesecu to, kar prenaša-

mo sedaj že več let? Ali si to lahko predstavite? To je zasluga moške vzgoje našega naroda, to je zasluga nacionalsocialistične vere. (Vsa dvorana je na tem mestu govora zopet burno pritrjevala.)

Dokler imamo moč, nam ni treba obupovati, nasprotno lahko s ponosnim zaupanjem gledamo v bodočnost.

Prišel sem samo za par ur semkaj, da bi vam spregovoril, moji stari pristaši. Jutri se že vrnem z najlepšimi spomini med moje stare borbe in v čas naše borbe.

Tudi vi pojdite iz te dvorane s fanatičnim zaupanjem in s fanatično vero, da ne more biti nič drugega kot zmagao. Zato se borimo, zato so že mnogi padli in bodo mnogi še doprinesli isto žrtv. Zato živijo generacije, in te ne samo sedaj, temveč tudi v bodoče. Kar sedaj prelijemo krvi, bo našemu narodu nekoč bogato povrnjeno. Dalo bo v novih domovih milijonom ljudem zopet njihove eksistence.

S tem se spominjamo vseh naših tovarišev, ki so korakali pred nami po poti, ki je bila samo pot veličine naše očetnjave, veličina našega nemškega naroda.

Naša Nacionalsocialistična stranka, naša Nemčija — Sieg-Heill!

(V globoki presunjenosti in vedno z novim pritrjevanjem so sledili stari borce Führer-jevim besedam. Ob koncu njegovega govora pa je nastal pravi vihar veselega pritrjevanja. Navdušenje se je končno spremenilo v veliko zaobljubo fanatične vere in volje do zmage. Veličastna proslava je končala z odpevanjem obeh himen nemškega naroda.)

lanje na fronti lahko pripenal odlikovanja Kriegsverdienstkreuz mit Schwertern. To je ta dober del kmetov in delavcev iz vseh Kreis-ov, ki so našli pot k nam in bodo korakali skupno z nami tudi v bodoče. Pri tej priložnosti moram seveda omeniti tudi tiste, ki stojijo pri tem ob strani.

Bundesführer Steindl je prešel nato na dogodke ob mejah naše ožje domovine ter v zahvalnih besedah ocenil vpostavo Wehrmannschaft-a v bojih zoper bandite, ki so skušali motiti mir in red v naši deželi. Omenil je, da se te plačance Moskve, ki mislijo, da bodo s svojimi boji po gozdovih upivali na odločitev vojne, z vsemi silami uničuje. Mi ne bomo mirovali — tako je našla — dokler tega cilja ne dosežemo. Kdor je pa naš prijatelj, s tem korakamo skupno v boljše bodočnost.

Pri tej priložnosti se zahvalim tudi tistim sonarodnjakom, ki so moj oklic pred meseci razumeli ter ustvarili letalsko zaščito na Spodnjem Stajerskem in v Marburg-u. V bodoče se bodo ta dela nadaljevala. Gre za dela skupnosti, ki so vsem v korist.

Dne 9. novembra je 25. obletnica 9. novembra 1918, in 20. obletnica 9. novembra v München-u. Obhajali ju bomo tiho in v zavesti naše zmage. Pred nami so še težki tedni meseci in leta. Šlo bo še trdo proti trdemu. Ampak mi korakamo iz teme na svetlo, iz noči v dan. Mi odpiramo vrata v svobodo. Nekega dne bo zmaga naša. Mir bo zavladal zopet v deželi in vojaki se bodo radostno vračali v domovino. Tu bo sreča, veselje, cvetje in jok. Tedaj bo nastala Velika Nemčija, domovina naših otrok. Za to večjo, lepšo in srečnejšo bodočnost se borimo. Mesto Marburg je na jugovzhodu Reich-a imelo vedno dober odmev. Prepričan sem — tako je dejal Bundesführer, prekinjen od navdušenega odobravanja — da bo to tudi v bodoče tako. Naša parola se glasi: »Nikdar kapitulirati, temveč se boriti in delati ter zaslužiti usodo. Vse za Veliko Nemčijo, Führer-ja in narod!«

Kakor tisočkratna zaobljuba zvestobe je kot ključek odmevala po dvorani počastitev Führer-ja in sviranje ter petje himne, predstavljajoč navdušeno priznanje za Führer-ja in Reich.

Spodnještajerci!

Osemdeset in še več milijonov ljudi širom Velike Nemčije govori nemščino. Tudi Spodnja Stajerska tvori sestavni del tega velikega Reich-a. Nekaj čisto naravnega in za nas koristnega je, da se Spodnještajerci izpopolnijo v znanju nemškega jezika. Zato obiskujte redno učne tečaje Steirischer Heimatbund-a, tam pridobljeno znanje pa izpopolnite z govorjenjem v nemščini!

Hudi boji v prostoru Kijeva

Izjalovljeno sovjetsko izkrcanje južno od Kerča — Uspešni nemški napadi pri Nikopolu — Težke izgube sovjetov

Južno od Kerča so Nemci pretekli četrtek zohili sovražno mostišče, dočim so severno od Kerča sprejeli boj z novo izkrcanimi silami. Nemške letalske in pomorske sile so pri Kerču uničile nek sovjetski hitri čoln in tri čolne za izkrcavanje. Tri sovjetske topničarke so zadobile težke poškodbe. V perekopski ožini, na severu Krima, je bilo uničenih 20 sovjetskih tankov. Težki boji so se razvijali jugozapadno od Dnjepropetrovska v velikem loku Dnjepra. Nemci so zavrnili sovražnika v srditih protisunkih. Severno od Kijeva so prešli boljševiki po močni artilerijski pripravi k napadu.

Po poročilu z dne 5. t. m., so se odigravali na obeh straneh Kerča trdi boji za sovražna mostišča. Na spodnjem Dnjepru pa so sovjeti zaman napadali nemška mostišča. Južno in jugozapadno od Dnjepropetrovska so se izjalovili močni sovjetski poskusi prodora nemške fronte ob izredni hrabrosti nemških čet. Nemci so tu izvedli celo vrsto uspešnih protisunkov z zavojevanjem prej izjubljenegega terena. Medtem so se pri Kijevu in severno od Kijeva nadaljevali težki boji, prav tako tudi jugozapadno od mesta Velikije Luki.

Iz sobotnega poročila je razvidno, da so nemške čete odbile napade iz obeh sovjetskih mostišč pri Kerču in v nižini Perekopa. Na Spodnjem Dnjepru so bili zavrnjeni številni sovražni sunki proti mostiščema Kerzon in Nikopol. Med Kremenčugom in Kijevom so očistili Nemci več otokov v Dnjepru. Severno od Kijeva je vršel sovražnik v boj nove rezerve. Da bi onemogočili grozeč prodor, so se nemške čete v žilavem in zagrizenem boju umaknile na nove, bolj zapadno ležeče postojanke. Nemške čete so pri tem izpraznile tudi del mesta Kijeva. Pri mestu Velikije Luki so bili zavrnjeni močni sovjetski napadi, prav tako tudi v gozdovih in močvirjih južno in zapadno od Nevela.

Na Krimu so se po nedeljskem poročilu vrstili napadi in protinapadi. Južno od Nikopola je vdrla neka nemška skupina iznenada v sovražne postojanke, zaplenila 40 topov in dobila številne ujetnike. Srditi boji so se razvijali v področju Kijeva, kjer so boljševiki napadali v valovih. Letalstvo, ki je pridno posegalo v boje, je 6. t. m. uničilo 91 sovjetskih letal. Južno od Nevela so izvajali Nemci celo vrsto uspešnih protinapadov. Sovražnik je moral nazaj v svoja izhodišča ter je pri tem izgubil 51 tankov.

Iz poročila nemškega vrhovnega poveljstva z dne 8. t. m. je bilo razvidno, da so sovjeti izvajali v perekopski ožini z močnimi napadi le nekaj lokalnih uspehov, dočim je bilo na Dnjepru sorazmerno mirno, so Nemci v nadaljevanju svojega napada pri Nikopolu razbili neko obkoljeno sovražno skupino ter zajeli mnogo sovražnega moštva in plena. V kijevskem področju so se nemške čete srdito upirale sovražniku, ki je napadal na široki fronti v številni premoči.

Južno od Kerča je skušal sovražnik po poročilu z dne 9. t. m. izkrcati nove sile, toda Nemci so ta poskus razbili. Pri Kerču so nemške pomorske sile potopile dve sovražni topničarki. Tretja topničarka je bila pri tem težko poškodovana. Na severnih vhodih Krima so se nemške čete tudi 8. novembra junaško upirale rastočemu sovražnemu pritisku. Južno in zapadno od Kijeva so se medtem stopnjevali boji po svoji srditosti. Boljševiki so pričeli tudi z napadi severozapadno od Smolenska, kjer so bili v glavnem povsod zavrnjeni. Zapadno in severovzhodno od Nevela so odbile nemške čete sovražne napade, v katerih so sodelovale deloma nove sovjetske rezerve.

Jugovzhodno od Perekopa so romunski oddelki iztrgali boljševikom dne 9. t. m. mimogrede izgubljen višinski teren. Na fronti ob Dnjepru so se izjalovili sovražni napadi ob mostišču Kerzon, jugozapadno od Dnjepropetrovska in pri Krivoj Roči. V področju Kijeva so se nadaljevali težki boji na široki fronti brez prestanka in kljub slabemu vremenu. Zapadno in severozapadno od Kijeva so se nemške čete, odbijajoč vse poskuse prodora, umaknile na nove postojanke. V uspešnem protinapadu jugozapadno od Kijeva je prišlo do težke tankovske bitke. Nemci so uničili 45 sovjetskih tankov ter iztrgali sovražniku več vasi. Hudi boji so se razvili tudi severozapadno od Smolenska in južno od Nevela.

Bombe na Vatikan

Najtežja razdejanja kot posledice anglo-ameriškega gangsterskega napada — Tudi cerkev Sv. Petra so hoteli zadeti

Pretekli petek ob 21. uri zvečer so se pojavila nad Rimom anglo-ameriška bombna letala in so vrгла na vatikansko mesto več bomb težkega kalibra. Bombe so povzročile velika razdejanja. Tako je bila zadeta v Vatikanu slavna mozaična delavnica, v kateri popravljajo starinske slike. Druga bomba je udarila v zemljo tik poleg palače guvernerja papeške države. Eksplozija je bila tako silna, da je vršlo iz zidov skoraj vsa okna. Tretja bomba je poškodovala vatikanski vodovod, četrta bomba je padla 100 metrov pred katedralo sv. Petra. Težko poškodovana je bila tudi takozvana Sikstinska kapela. Nobenega dvoma ni, da so nameravali Anglo-Amerikanci zadeti cerkev sv. Petra, ki ni samo najsvetejše svetišče katolicizma, temveč tudi umetnina svetovnega slovesa. Ko so bombe padale na vatikansko nevtralna tla, se je nahajal papež Pij XII. v razgovoru z mons. Montinijem. Papež je v soboto sam pregledal razdejanja. Škoda znaša več milijonov lir in je sploh nenadomestljiva. Na trgu Sv. Petra se je zbrala medtem velika množica Rimljanov, ki je izražala svoje veselje nad dejstvom, da se poglavarju rimske cerkve ni nič žalega zgodilo. Tudi diplomatski zbor je čestital papežu; prvi je bil nemški veleposlanik v Weisacker. Iz vseh delov sveta je sprejel Vatikan brzojavne čestitke, ki izražajo stud nad zločinskim bombardiranjem Anglo-Amerikancev. Višek nesramnosti pa je, da v Londonu in v Washingtonu zanikajo svojo jasno ugotovljeno krivdo in da celo podtikajo nemški vojski ta ostuden čin, češ, da imajo Nemci za take slučaje pripravljene zavezniške bombe iz vojnega plena. Medtem je vsa rimska javnost na lastne oči videla angleška letala, ki so vrгла svoje bombe na Vatikan. Zločinsko bombardiranje Vatikana je dokaz, da gre Angležem na živce redni tok življenja v Rimu pod nemško okupacijo.

ff-PK-Kriegsbericht Fritsch (Sch)

»Tiger« treffen sich

Ein Reiter, dessen Schimmel auf den Namen »Tiger« hört, trifft auf einen »Tiger«-Panzer. Freudig begrüßen sich Reiter und Panzermänner

Situacija na južni fronti

Nemške čete so odbile sovražne poskuse prodora ob krvavih izgubah za Anglo-Amerikance — Srditi boji severozapadno od reke Volturna — Težke izgube sovražnega letalstva

Na južnoitalijanski fronti so se pretekli četek izjalovili sovražni napadi pri Venafu ob velikih, krvavih izgubah za sovražnika. Na vzhodnem odseku je udaril sovražnik z močnimi silami čez reko Trigno, toda Nemci so ga ustavili po trdem boju jugovzhodno od mesta Istonio. — Sovražno letalstvo je 3. t. m. bombardiralo Nemški zaliv, zlasti pa Wilhelmshaven, v noči na 4. november pa zapadnonemška mesta. Žrtve in škodo beležijo zlasti v Düsseldorfu. Kölnska katedrala je bila zopet težko zadeta. Zbitih je bilo 33 sovražnih letal. Nemško letalstvo je brez lastnih izgub bombardiralo Ipswich, kjer so nastali obsežni požari. Pri Eymuidens in severno od Le Havra so Nemci potopili štiri angleške hitre čolne ter poškodovali štiri druge čolne.

Na obeh straneh Volturna so se Nemci borili po petkovem poročilu z več divizijami Anglo-Amerikancev. V vzhodnem odseku je imel sovražnik pri novih, brezuspešnih napadih težke izgube. Nemške čete so preprečile novo sovražno izkrcanje pri Istonio in pri Pescari. V noči na 3. november je nemško letalstvo bombardiralo cilje v Londonu.

Tudi po poročilu, ki je bilo izdano v soboto, so se stopnjevali boji ob reki Volturna. Angleži in Amerikanci so imeli pri svojih napadih na nemške višinske postojanke težke izgube. Letalstvo je uspešno bombardiralo sovražne cilje v Napulju. Kakor omenjamo na drugem mestu, so angleški letalci v petek bombardirali Vatikan. 5. novembra opoldan so sovražni odredi bombardirali v zapadni Nemčiji Essen, Gelsenkirchen in Münster. 19 letal je bilo zbitih. Nemška letala so v noči na 6. november napadla London. Hitri čolni

so pred angleško obalo torpedirali tri sovražne ladje z 9000 bрт. V Atlantiku so nemške podmornice medtem potopile štiri rušilce, eno korveto in pet ladij z 29.500 bрт.

V Južni Italiji je sovražnik po poročilu z dne 7. t. m. nadaljeval svoje poskuse prodora fronte severno od Volturna. Nemci so v protinapadu vrgli sovražnika, ki je bil vdrl v naše postojanke, po hudih bojih zopet v dolino ter so zavejali svoje stare postojanke. Nemško letalstvo je uspešno bombardiralo cilje v Londonu ter v vzhodni in južni Angliji.

Pri Venafu so doživeli Anglo-Amerikanci zelo težke izgube, kar je razvidno iz poročila z dne 8. t. m. Nemško letalstvo je tudi v noči na 8. november napadlo London z bombami težkega kalibra. Težak udarec je zadel sovražno plovbo v zapadnem Sredozemskem morju, kjer je nemško letalstvo v drznih poletih napadlo spremeljavo, sestojajočo iz 22 s četami natovorjenih transportnih ladij. Uničujoče je bilo zadetih 13 velikih ladij s skupno tonažo 140.000 bрт. Na tisoče Angležev in Amerikancev je našlo smrt v valovih.

Sovražnik je nadaljeval svoje poskuse prodora ob Volturna tudi po poročilu z dne 9. t. m. Prišlo je do srditih bojev za nekatere višine, toda sovražni napadi so se do zadnjega izjalovili. V noči na 9. november so padale nemške bombe na London.

Po poročilu z dne 10. t. m. se je v Južni Italiji nadaljevala velika obrambna bitka z nezmenjano srditostjo. Pri Mignanu in Venafu so se zrušili vsi sovražni poskusi prodora v nemškem oqnu. Nemško letalstvo je ponoči uspešno bombardiralo sovražno oskrbovalno luko Napulj.

Žid Cohn hoče uničiti Nemce

Emil Ludwig Cohn obtožuje, da se niso uresničili satanski načrti Francoza Clemenceau-a — Židovski načrti dokazujejo, da se bori nemški narod za svoje golo življenje

»Völkischer Beobachter« je objavil zelo počeno poročilo svojega libonskega dopisnika. Iz tega poročila izhaja, da hočejo Zedinjene države premagano in poraženo Nemčijo izročiti v roke izračunano židu Cohnu. To novico na področju maščevalnih, neumnih in neizvršljivih poveljnih načrtov predsednika Roosevelta je objavil ameriški list »St. Louis Dispatch« tako-le:

»V washingtonskih krogih mislijo, da je pisatelj Emil Ludwig Cohn eden izmed najboljših poznavalcev Nemčije v Ameriki. On naj bi postal zavezniški prijazen in demokratični naslednik Hitler-ja, kadar bomo premagali nacistične Nemčijo.« Tako nezalobana, kakor je ta vest, se bi vzbudila niti najmanjše pozornosti, ako Emil Ludwig Cohn ne bi spadal v vrste tistih židov, ki so izdelali najmaščevalnejše in najblaznejše načrte proti Nemčiji. V oktoberski številki ameriškega lista »Colliers Magazin« je ta nesramni žid zapisal, kako neki si predstavljajo postopanje s premagano Nemčijo. Pri tem je razvil čisto maščevalno židovsko mnenje. Cohn piše: »V Ameriki sta padla dva predloga. Po prvem predlogu naj bi se porušile vse nemške tovarne, steriliziralo naj bi se vse Nemce in jih morda zapeljalo ali na zavezniških krompirjevih poljih v Nemčiji, ali pa bi se jih deportiralo na gornji Nil. Drugi načrt: Dajte ubogim Nemcem njihovo

svobodo, napravili si bodo boljšo republiko. Oba načrta — tako piše Cohn — sta po mojem mnenju nesprejemljiva. Postopati moramo po ameriškem kazenskem pravu in stražiti nemškega zločinca tako dolgo, da bo pripraven za naše narodno občestvo. Tako dolgo jim moramo odvzeti njihovo neodvisnost, orožje in celo pištole izra pasov njihovih policistov. Biti moramo neumljeni. Kar se tiče nacistov, jih moramo kaznovati, pa ne kakih dvajset, temveč na tisoče. Vsi viri javnega upliva morajo biti pod zavezniško cenzuro: tisk, gledališče, film in radio. Neumljeni moramo biti v uničenju simbolov, slik, knjig itd. Spomeniki bivših zmag in bitk morajo izginiti do zadnjega.«

Emil Ludwig Cohn je pa imel nedavno tudi predavanje. V svojem predavanju je dejal med drugim sledeče: »Nemce, sovražstva najbolj vreden narod, je treba pretepati tako dolgo, dokler ne pridejo k pameti. Veržaj ni bil nikakoli rešitelj Pogodba, kakor — je zamislil Clemenceau, bi bila vsekakor boljša. Upati je, da bodo zavezniški storili, kar je bilo zamujenega.«

Iz vseh teh tirad veje brezmejno sovražstvo židovskega plemena proti Nemcem. Načrti Emil Ludwig Cohna so zelo značilni in potrjujejo, da se bori nemški narod tokrat za svoje golo življenje. Zato mora uporabiti nemški narod vsako sredstvo, da se ubrani teh hijen.

POLITIČNI DROBIŽ

□ Churchill ne sme več potovati. Londonski opoldanski list »News of the World« poroča, da se je Churchill-ove telesno stanje tako spremenilo, da mu zdravniški večjih državnih potovanj v bodoče ne bodo več dovolili, razen v slučaju skrajne potrebe. Churchill se je baje udal pritisku zdravnikov. Po načinu Roosevelta, ki ima v vseh delih sveta svoje osebne zastopnike, je tedaj imenoval Churchill dva osebna zastopnika, ki ga bosta zastopala pri kitajskem maršalu

Cangkajsku in pri generalu Mac Arthurju. Pri Cangkajsku ga bo zastopal Generalleutenant Carlton Wiant, general Herbert Lumden pa pri generalu Mac Arthurju. Oba generala sta se že podala iz Londona v Indijo, od koder se bosta odpeljala na svoji novi službeni mesti.

□ Tudi Finska bi morala »brezpogojno kapitulirati«. Kakor poroča dopisnik agencije Reuter iz Washingtona, mu je bilo sporočeno iz povsem zanesljivega ameriškega diplomatskega vira, da se bo zahteva glede »brezpogojne kapitulacije« nanašala tudi na Finsko. Finska — tako argumen-

tirajo v sovražnem taboru — je zaveznik Nemčije slično kot Madžarska in druge dežele, ki sodelujejo z Nemčijo. Pogoji, ki so jih formulirali temu primeru zavezniški, se nanašajo torej na Finsko prav tako, kakor na Italijo. Reuterjevo vest potrjuje tudi londonski »Daily Sketch«, ki poroča, da zahteva Moskva brezpogojno kapitulacijo Finske. To so baje sklenili na konferenci v Moskvi. Amerikanci in Angleži so se povsem strinjali z boljševiki.

□ Nedič vodi prostovoljce. Srbski ministrski predsednik general Nedič je prevzel poveljstvo nad vsemi srbskimi prostovoljci, ki bodo odslej v pogledu vrhovnega poveljstva podrejeni njemu kot ministrskemu predsedniku. General Nedič je pripravljen, voditi brezobzirno vojno napram komunizmu, ki bi ga rad uničil.

□ Sovjeti so pomorili 500 težkih ranjencev. Po poročilih, ki so prišla iz Berlina, so sovjeti zadnje dni v mesecu oktobru t. l. v Pjatiškati umorili 500 nemških težko ranjenih vojakov. Ti ranjenci so padli sovjetom v roke, ker napolnjen lacaretni vlak radi vpada boljševiških oklopnikov na železniško postajo, ni mogel več pravočasno odpeljati. Nekaj ur po tem napadu so se nemški oklopniki v protinapadu preinili zopet do kolodvora, da bi rešili ranjence. Uspejo jim je lacaretni vlak spravit iz postaje, kljub temu, da so Sovjeti ne ozirajoč se na znake rdečega križa pri tem vlak obstreljevali. Ko je bil vlak iz nevarnosti in so nemški vojaki hoteli svoje ranjene tovariše po vagonih obiskati, so v svoje največje presenečenje ugotovili žalostno dejstvo, da so boljševiki že na kolodvoru v vlaku pomorili vseh 500 težko ranjenih nemških vojakov. Ranjenci so bili ustreljeni iz neposredne bližine.

□ Moskovski anahronizem. Pod tem naslovom posnemamo iz dnevnika »Tagespost« sledeče: »Konferenca v Moskvi je za enega svojih vojnih ciljev proglasila »vpostavitve svobodne in neodvisne Avstrije« ter pozvala v razglasu o tem »avstrijsko ljudstvo« na popolnoma jasen način, da doprinese svoj delež »za osvoboditev svoje dežele«. Kakor marsikatero drugo okolnost, je tudi ta deklaracija dokaz, da se plutokratske velesile, ki so že v prvi svetovni vojni proglašale pravice samoodločanja narodov za svoje vojne cilje, takrat in danes igrajo z narodi sveta kakor s figurami na šahovski deski, ker upajo na ta način na njihove stroške uresničiti svoje lastne politične cilje.«

□ Poslanik Avstralije v Moskvi. Kakor je objavil avstralski zunanji minister Evatt, je bil J. J. Maloney imenovan avstralskim poslanikom v Moskvi.

□ Posebno sodišče v Cremoni. Ministrski svet republikansko-fašistične vlade je sklenil ustanoviti v mestu Cremona v Gornji Italiji, posebno sodišče ki bo sodilo izdajalcem iz Velikega sveta fašistov. Gre za tiste člane Velikega fašističnega sveta, ki so v seji z dne 24. in 25. julija, pod vodstvom bivšega zunanjega ministra Dine Grandi-ja in grofa Ciana izdali Mussolini-ja. Sodna razprava se bo vršila javno, tako, da bo lahko prebivalstvo sledilo razpravi in prisostvovalo bodi obsodbi Predsednega izrednega sodišča v Cremoni lahko odredi, da se razpravlja tudi izven Cremona, na licu mesta, kjer je pač izdajalec opravljal svoje izdajalske posle. To se bo zgodilo v slučaju bivšega finančnega ministra grofa Volpi di Misurata, ki je kot eden izmed glavnih izdajalcev financiral podjetje maršala Badoglio.

□ Zavezništvo med Stalinom in dr. Benešem. Nemški listi poročajo iz Stockholma, da sta Stalin in dr. Beneš po vestih, ki so prispеле iz Moskve v Washington, sklenila dogovor, naperjen proti Nemčiji. V smislu tega dogovora, naj bi prišel znat. del Srednje Evrope pod boljševiški upliv. V tem dogovoru dr. Beneš ne zahteva samo prejšnjega ozemlja Češkoslovaška, temveč tudi velike dele Reich-a samega. Baje sta se Stalin in dr. Beneš dogovarjala o tem že pred letom dni. V dogovoru je izrecno rečeno, da se mu pozneje države, ki mejijo ob Sovjetsko Unijo ali Češkoslovaško, lahko pridružijo. Tako naj bi pod češkoslovaško znamko gospoda dr. Beneša nastal v Srednji Evropi sistem sovjetskih trabantov. Londonski Poljaki so nekoliko ozlovoljeni, ker so postavljeni pred sledečo izbiro: ali podreditve pod Sovjetijo ali na priključitev k Beneševi sovjetski Velečeški. Tu je spoznati predvsem nevarnost, ki bi grozila Evropi, ako nemška obrambna fronta ne bi mogla vzdržati boljševiškega pritiska.

Härte der Heimat

Von Kriegsbericht P. C. Ettigheffer.

P. K. Zwischen den steil aufstrebenden, ausgezackten Häusertrümmern einer englischen Stadt kroch noch träge der bittersüße Brodem der Bombenexplosionen, in der Ferne wummerten noch die letzten, gegen Osten abziehenden Motoren und schon kamen sie aus allen Löchern und Winkeln, die Überlebenden des getroffenen Stadtviertels! Und sie blickten sich um, und sie blinzelten sich spitzbübisch zu, und sie faßten sich unter und tanzten. Auf den Trümmern ihrer Häuser tanzten sie den Lambeth-Walk... Und während sie so tanzten erschien der unvermeidliche Reporter auf dem Plan, und bald wußten es alle Menschen im In- und Ausland: seht, so hart sind wir im Nehmen! Unsere Straßenzellen voller Schutt, der totale Krieg über uns, alles außer Rand und Band... wir aber tanzen, weil wir stur sind. Uns kann nichts erschüttern nichts...!

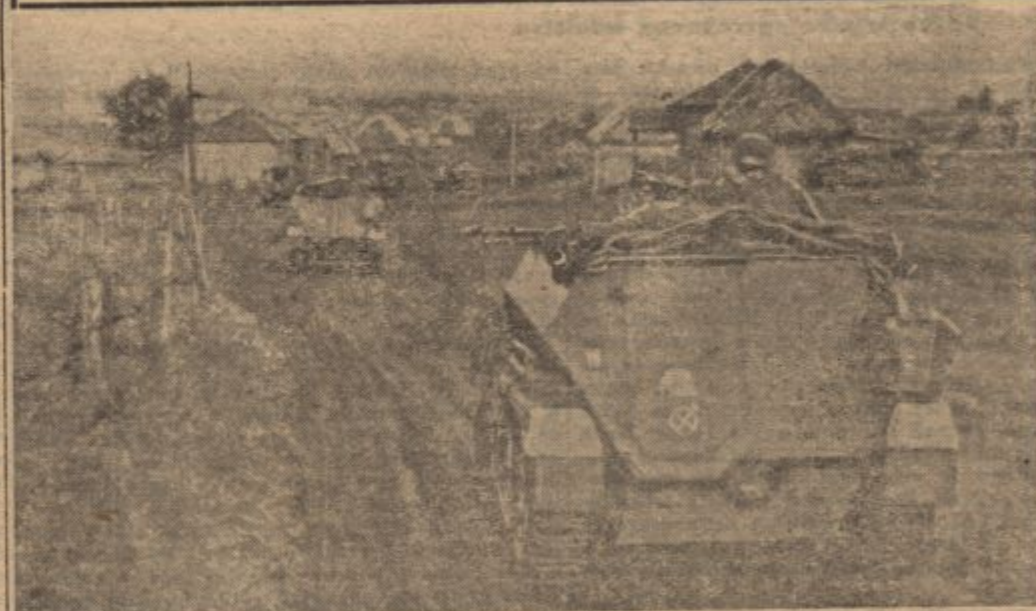
So das Bild, das uns aus England kam! Es sollte — mehr oder weniger glücklich gestellt — den Beweis für die Kraft und den Durchhaltewillen der Zivilbevölkerung erbringen! Nein, bei uns in der deutschen Heimat tanzt keiner frivol auf Trümmern, bei uns — es sei gleich gesagt — werden keine Durchhaltenszenen künstlich für die In- und Auslandspresse aufgebaut, niemand unter unserer schwergeprüften Bevölkerung würde sich zu solch unwürdigem Unfug hingeben! Stumm und ergeben, aber steinhart trägt die geliebte Heimat ihr schweres Los und spricht nicht darüber. Erst am Tage der Abrechnung wird wohl ein berufener Mund sprechen und eine Bilanz vorzeigen, die vor der Weltöffentlichkeit jedes Mitleid mit dem Gegner ausschaltet. Unsere Bevölkerung duldet und nimmt die schweren Schläge der Terrorangriffe vorerst schweigend an, und wir Soldaten stehen bewundernd am Rande des Geschehens, und manchmal will uns das Wasser der Ergriffenheit in die Augen steigen beim Abblick von Menschen, Dingen und kleinen Erlebnissen, die unseren deutschen Alltag im fünften Kriegsjahr ausmachen.

Unser Fronturlaubszug dampfte und stampfte durch die Mondnacht, und da riß uns das mißtönende Gejammer der Sirenen aus den Schlafesken. Rascher Blick durch das Fenster: wir fuhren gerade durch dichtbebaute Vororte. Gleich würde ein großer Bahnhof kommen. Die Bremsen knirschten, ein Bahnsteig schob sich hellgerandet am Zug entlang! Abgeschirmte Lampen leuchteten spärlich mit blauen Lichtern wie halb-erblindete Augen. Der Transport hielt, und eine weibliche Lautsprecherstimme verkündete: »Hier ist X-Bahnhof, es ist Fliegeralarm! Der Fronturlaubszug fährt sofort weiter! Wer hier aussteigen muß, bitte beeilen und sofort in den Luftschutzkeller!«

Sprach's ganz sachlich und ganz ruhig. Und dann trat die »Stimme« aus dem Diensthäuschen, das mitten auf dem Bahnsteig stand. Und diese »Stimme« war blond wie ein Traum, und unter ihrer roten Dienstmütze quoll es dicht und blond hervor. Und schlank und rank und gutgewachsen war die ganze Person! Seltsam, daß man in Augenblicken höchster seelischer Anspannung, wie es solch ein beginnender Fliegerangriff bedeutet, noch auf solche Nebensächlichkeiten am Rande achtet. Aber vielleicht sucht sich der Gast einen Anknüpfungspunkt, um sich von dort aus gegen das Kommende stemmen zu können. »Und wo ist denn Ihr eigener Luftschutzkeller, Präulein?«, fragten wir halb im Scherz. Die »Stimme« schüttelte den sothemützten Blondkopf: »Ich habe hier Dienste! Zeigte mit dem Signalstab auf den Bahnsteig, an dessen Ende die Lokomotive des Fronturlaubszuges heftig atmete. Dann schaute sie auf die Uhr und hob den Stab mit dem grünen Lichtzeichen! Unsere Lokomotive fauchte stärker, der Bahnsteig begann nach rückwärts zu gleiten. Die rote Mütze blieb einsam zurück. In diesem Augenblick setzte der Gegner seine Zielbomben dicht über den Bahnhof und dessen Umgebung, und im Weiterfahren erlebten wir zähneknirschend einen Regen aus Stahl und Feuer, den britische Mordbrenner ohne Gewissen über die miternächtliche Stadt regnen ließen. Arme »Stimme« auf dem einsamen Bahnsteig!

Zwanzig Tage später fuhr unser Fronturlaubszug wieder durch jene Stadt. Es war diesmal heller Mittag, und siehe, auf dem Bahnsteig stand die »Stimme«, die blonde Fahrdienstleiterin mit der roten Mütze. »Gratuliere, daß Sie jene Bombennacht vor 20 Tagen glücklich überstanden ha-

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Vorstoß einer Kolonne durch eisiges am Dnjepr

PK-Kriegsberichtler De-man (Al Sch.)

Das Dutzend ist voll

Mit einem gezielten Volltreffer wurde Mannschaft eines Artgeschützes den 12 Sowjetpanzer erledigt. Voller Freude beobachtet der Geschützführer (rechts) wie der bezwungene Gegner ausbrennt (links)

PK-Kriegsberichtler Wauke (Sch)

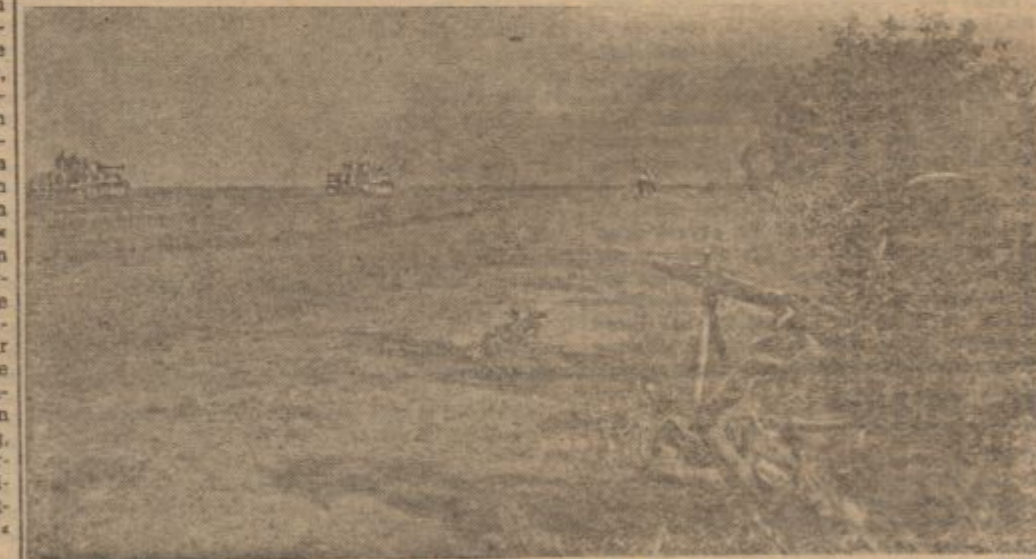

Die »Jubiläumsmine« wird verlegt. Von einem an der Atlantikküste eingesetzten Grenadierbataillon wurde in diesen Tagen die 100.000. Mine verlegt — Unser Bild zeigt Pioniere des Bataillons, die zu einem neu zu verlegenden Minenfeld gehen. PK-Kriegsberichtler Scheck (Atl-Sch)

Deutsche Artillerie beim Übergang über einen Fluß. Durch das aufgeweichte Gelände weichen mit vereinten Kräften die Geschütze gegen, um jenseits des Flusses in Stellung gebracht zu werden.

Badoglio-Soldat unter dem Sowjetstern. Unsere Bilder sind ein Beweis dafür, wie sehr die Verräterclique um Badoglio unter dem Einfluß der Sowjets stand. Ein in Istrien festgenommener Badoglio-Soldat, der sich einen Sowjetstern an die Mütze geheftet hat.

PK-Kriegsberichtler Grimm-Kasteiz (Sch)

Das Anlitz des OT-Architekten. Der OT-Bereichsgruppenleiter Architekt Prof. Ingmann, der für seine Verdienste vom Führer das Ritterkreuz zum Kriegsverdienstkreuz mit Schwertern zuerkannt erhielt. (OT-Kriegsberichtler Dr. Wolters (Sch))

PK-Kriegsberichtler Zwirner (Sch)

Tigervorstoß ins Niemandsland. An den deutschen Stellungen vorbei stoßen unsere Panzer ins Niemandsland vor. Auch das Sperrfeuer des Gegners kann sie nicht von ihrem Vorhaben abhalten. — Dieses Bild wurde durch den Sehschitz eines der angreifenden »Tiger« aufgenommen.

ben!« riefen wir ihr zu. Sie dachte einen Augenblick nach und lächelte verstehend: »Ach ja, was habe ich damals eine Angst ausgestanden, eine Angst um den Urlaubszug! Nein, das war nicht mehr schön! Der SF hatte mächtig Glück, daß er so glatt durchkam, wo doch rechts und links die Bomben fielen!« Von der eigenen, durchaus menschlichen Angst kein Wort. Sie war schon wieder im Dienst, blickte auf die Uhr, hob den Signalstab zur Abfahrt. Wir schauten ihr nach. Die rote Mütze wurde kleiner und kleiner, darunter, wie ein goldener Tupfen, ein blonder Haarschopf! Und noch tiefer, aber unsichtbar, schlug ein echtes deutsches Frauenherz. Die Räder holperten über eine Abzweigung, ein Stellwerk schnitt uns jäh die Sicht ab. Leb wohl, kleine blonde Frau, so hart im Nehmen, leb wohl! Du hast uns Landsern viel mit auf die Reise gegeben!

Unser Zug fuhr und fuhr und hatte bald einen anderen Bahnhof erreicht. Sie liegen dicht beisammen, diese westdeutschen Städte, die so oft die Mordbrenner über sich rauschen hören und alle schmerzhaften Wunden tragen. Auch hier stiegen zahlreiche Urlauber ein, allgemeine Rückkehr zur Front. Da standen welche eng neben ihren Lieben, abschiednehmende Paare, einige sehr jung, ganz neu noch die Ringe. Bis »Einsteigen!« gerufen wurde, standen sie flüsternd beisammen. Einige sagen gar nichts, schauten sich nur stumm in die Augen. Da war ein ganz junges Paar. Er, der Landser, küßte seine junge Frau noch rasch, schwang sich dann leichtfüßig auf den schon fahrenden Zug. »Wirst doch nicht etwa weinen!«, mahnte er, durchs Fenster gebend. »Ich weinen? Wie käme ich dazu!«, sagte sie und kämpfte gegen das emporschießende Naß... »Weinen? Du kommst ja wieder, Horst!« Und wie ein übermütiger Backfisch schnitt sie dem Davonfahrenden eine fröhliche Grimasse. Und der Landser tat's genau so, und sie dachten beide wie junge Menschen, die sich gegenseitig bei einer Dummheit ertappen! Und dann kam das barmherzige Stellwerk — nicht eine Sekunde zu früh, denn wir in dem letzten Wagen, wir sahen doch noch, wie die junge Frau in Tränen ausbrach. Hauptsächlich, daß der Liebste, der zur Front mußte, keine Träne gesehen hatte, Hauptsache!

Hart sein im Nehmen, darauf kommt es an! Nein, wir brauchen keine Reklametrommel, wir tanzen nicht leichtfertig auf unseren Trümmern, wir liebäugeln nicht mit dem Grauen; wir sind Menschen geblieben. Menschen mit deutschem Gemüt und weichem Herz, und das mitten in der härtesten Phase unseres totalen Kriegseinsatzes. Nur reden wir nicht davon!

Ungebeugt aus der Gefangenschaft

Kriegsberichtler Eugen Geisler.

P. K. Die letzten Sonderzüge der großen Kriegsgefangenaustauschaktion sind, aus einer französischen Hafenstadt am Mittelmeer kommend, in Deutschland eingetroffen. Weitere deutsche Afrikaner sind somit heimgekehrt auf die Initiative des Auswärtigen Amtes: Schwerverwundete, Angehörige des Sanitätsdienstes und kranke Seeleute der Handelsmarine. Dem trefflichen Empfang in der Hafenstadt folgten für die Heimkehrer die endlosen Stunden der Bahnfahrt durch Südfrankreich. Wir sind von Abteil zu Abteil gegangen, indessen der Sonderzug durch den strahlenden Herbsttag der Provence raste. Überall das gleiche Bild: junge und alte Afrikaner in zerstückelten Tropenuniformen an den Abteilfenstern kauend, Pläne schmiedend, Erinnerungen austauschend, übervollen Herzens. Spricht man mit ihnen, ersticht die Zeit des Heldenkampfes des Afrikanerkorps Rommel vor uns. Die ehrenvollen Auszeichnungen, die fast jeder von ihnen an der Brust trägt, sind Beweise ihrer soldatischen Haltung.

»Wir haben noch Munition«, Heiß der General der 90. leichten Afrika-Division antworten, als er in hoffnungsloser Lage durch erdrückende Übermacht zur Ergebung aufgefordert wurde. Und bis zur letzten Granate kämpften sie. Auch der Gegner konnte der vorbildlichen soldatischen Haltung des deutschen Afrikanerkorps seine Anerkennung nicht versagen. Daß sich diese Männer, vom harten Los der Kriegsgefangenschaft betroffen, seelisch und körperlich nicht zermürben ließen, wird jeder bestätigen, der ihnen jetzt, nach ihrer Rück-

kehr, in die Augen sehen konnte. Nach dem Ende des ungleichen heldenhaften Kampfes, mußten sie unter harten Bedingungen leben, unvergessen von der Heimat — die Austauschaktion ist der beste Beweis dafür — aber ohne jede Verbindung mit ihr.

»Wann haben Sie den letzten Feldpostbrief bekommen?« fragten wir diesen und jenen. Die Antwort war überall die gleiche: Als sie noch Waffen trugen, im April, im Mai dieses schicksalsschweren Jahres. In der Gefangenschaft erreichte keinen von ihnen ein Lebenszeichen der Heimat. Sie wußten nichts von Deutschland und seinem schweren Kampf, sie hörten nur böswillige Feindlügen, waren auf Parolen und Gerüchte angewiesen, die sie seelisch zermürben sollten. Sie blieben hart. In ihren kleinen Zweimannzelten in den Camps lebten sie, schliefen sie in eisiger Nacht in ihre Decken eingehüllt und träumten von Deutschland, unerreichbar für sie. Wenn sie erwachten und der glühende Sonnenball über die Wüste emporstieg, verzagten sie nicht. Wenn amerikansche Farbiqe, jüdische oder gaulistische Emigranten Gewalt über sie hatten, wurde das Leben oft zur Hölle. Sie blieben hart. Die Verwundeten wurden von deutschen Sanitätsoffizieren betreut. Die unversehrten bildeten Lagergemeinschaften. Ihre »Freizeit« gestalteten sie mit nie versiegendem Humor und dem Improvisationstalent des deutschen Landsers, der keine Situation klein kriegt. Sie schufen sich ein Lager-Variété »Froh und heiter«, an dem nach übereinstimmendem Urteil »alles dran« war: Steptänzer und Parterreakrobaten, ein Ringrathleth und als Glanznummer ein »Ballett«, darunter Dolores del Rio, die spanische Tänzerin, von einem artistisch begabten Obergefreiten gemimt, der die Reize des schönen Geschlechts durch kleine Nachhilfen in selbstgefertigten raffinierten Abendkleidern den begeisterten schönheitshungrigen Campinsassen darbot. Sie improvisierten die Kostüme aus Mülknetzen, alten Schlafanzügen, zerschlossenen Zeltbahnen und aus abgerupften Steppenfasern. Sie spielten Theater, ernst und heiter, stellten Lagerkapellen auf, bastelten Schachfiguren. Lagergemeinschaften fanden sich zur beruflichen Weiterbildung, Kameradschaftsabende wurden veranstaltet. Die Camps waren mit drei Meter hohen Stacheldrahtzäunen umschlossen, flankiert von Beobachtungstürmen mit schußbereitem Maschinengewehr, hinter denen Farbiqe standen.

Nach endlosen Monaten tauchten die ersten Gerüchte von einem bevorstehenden Austausch, von ihrer Heimkehr nach Deutschland auf. Leidenschaftliches Für und Wider belebte die Eintönigkeit des Lagerlebens. Erst am Tage vor dem Austausch kam Gewißheit. 5000 Verwundete und Angehörige der Sanitätsdienstes wurden aus den Camps gezogen. Sie sollten Deutschland, sollten die Heimat wiedersehen. Welche Wellen von Glück für die Auserwählten! In der Zeltstadt hinter dem Stacheldraht im Lager Saint Marie bei Oran, in einem von flachen Bergen umgebenen Talkessel, war am 19. Oktober in den Nachmittagsstunden ein fieberhaftes Treiben. LKWs, Sanitätskraftwagen und Ambulanzwagen fuhren in langer Reihe vor. Hochauf wirbelten die Staubwolken im glühenden Sonnenbrand. Nach Oran, dem alten Seeräubernest am Mittelmeer, ging die Fahrt. Die Dunkelheit war herein gebrochen, als die Transportkolonnen mit der glücklichen Menschenfracht die Serpentinstraße zum Hafen von Oran hinabrollten, und die Überfahrt auf das europäische Festland und in die Heimat anzutreten.

Endlos die Einschiffung. Einzelnen ging's über die Gangways. Zurück blieben die schwarzen Fratzen amerikanischer Negersoldaten, die Europa Kultur bringen sollen. Zurück blieben die Soldaten hinter Stacheldraht, die flachen Zweimannzelte, die Wüste, die Sandstürme, der Durst, die unbarmherzige Sonne, die eisigen Nächte mit ihren Fieberphantasien von Freiheit und Heimat. Nach Europa wendeten sich die Kiele der Dampfer.

Gegen 7 Uhr morgens tauchte Europa auch. Im Dunst am fernen Horizont leuchtete die goldene Riesensstatue der heiligen Jungfrau von Lesquesne auf Notre Dame de la Garde von Marseille. Wenig später legten die Dampfer unter Jubelstürmen an. In den bereitstehenden Sonderzügen ging es der Heimat zu.

»Uns haben sie nicht untergekrigelt!« sagte ein junger sonnenverbrannter Sanitätsgefreiter, und das ganze Abteil stimmte ihm zu. Nein, solche Männer lassen sich nicht unterkriegen. In Un-

UMNI KMETOVALEC

Predzimska dela na sadnem in zelenjadnem vrtu

Medtem, ko smo se zadnjič razgovarjali o najnужnejših delih, ki jih mora dober kmetovalec pred nastopom zime opraviti na njivah in pri domu, želimo posvetiti naš današnji razgovor njunim predzimskim delom, ki čakajo kmetovalca na sadnem in zelenjadnem vrtu.

1. Odstranimo suha drevesa

Bodisi vsled starosti, bodisi vsled pozebe, bodisi vsled uničenja korenin po voluharju, bodisi vsled rakavosti, bodisi iz kakšnega drugega vzroka — vsako leto se nam v našem sadovnjaku nekaj dreves posuši.

Posušeno, pa tudi »skoraj že suho«, drevo je mrtvo, je mrlič. Za marsikaterim drevesom nam je močno žal in gojimo skrivno upanje, da bo spomladi spet odgnalo, posebno še, če je letos vsaj še par listov životarilo na neki veji...

Toda ta naš up je varljiv! Kot človek, ki je umrl, več ne oživi, tako tudi zamrlo drevo ne more. In kakor se moramo pri umrlem človeku spoprijazniti z mislijo, da ni več živ in da ga je zato treba pokonati, pa če smo ga še tako radi imeli, — prav tako se moramo tudi pri usahljem drevesu spoprijazniti z mislijo, da je propadlo in da ga je treba čimprej iz sadovnjaka odstraniti. Mnogi sadjarji so v tem oziru preveč obzirni, pa žagajo in obžakujejo sušečemu se drevesu leto za letom veje za vejami, tako, da ostane nazadnje brezvejen štor — le posekati ga, se ne morejo odločiti.

Pametni sadjar pa bo jeseni, preden gre v gozd sekati drva, odstranil vsa suha in očitno izgnana drevesa iz sadovnjaka. To delo moramo opraviti, dokler zemlja še ni zamrznila, kajti pri sadnem drevju ni dovolj, da ga posekamo, marveč ga moramo s koreninami vred izkopati. S tem po eni strani preprečimo, da bi razkrajajoče se drevesne korenine lahko služile raznim boleznim in škodljivcem kot dobrodošlo zavetje, po drugi strani pa s tem globoko zrahljamo tla, tako, da bo novo drevo, ki ga bomo čez par let na to mesto posadili, našlo pripravljena tla. Torej: vsa suha drevesa v sadovnjakih izkopljimo čimprej!

2. Preglejmo pri mladih drevesih kole in vezli

Dva, tri leta po sajenju drevesni kol navadno preperi tik nad zemljo, včasih pa ga pasočca se živina, ali pa kdo drug, že prej omaja, oziroma nalomi. Posledica je, da mera drevesce, ki je k takemu kolu privezano, držati kol pokonci, namesto narobe, — seveda, ako se k sreči vez ne odtrga...

Vsled močnih jesenskih vetrov, ali pod težo nednega snega, še zato mnogo mladih drevesc pokomi samo zato, ker nismo jeseni pregledali in nanovo espičili in zabili kolov. Ne pozabimo letos pravočasno izvršiti to delo, kajti mlada drevesca nam bo v teh časih težko nadomestiti, ako bodo vsled naše malomarnosti šla po zlu.

Obenem, ko pregledujemo in obnavljamo drevesne kole, moramo preizkusiti tudi vezi, kajti da kol pri drevesu nič ne koristi, če drevo ni nanj privezano, je jasno kot bel dan. Razen tega so vrbove vezi zdaj jeseni najbolj gibke, tako, da lažje vezemo z njimi, kot spomladi.

3. Zavarujmo mlada drevesca proti zajcem!

Zajci so že od nekdaj sovražniki sadjarjev in največji uničevalci mladih sadnih nasadov. Zal jih sadjar ne sme zatirati, marveč se sme pred njimi le braniti s tem, da mlada drevesca pred zajčiji zobmi zavaruje. Načinov je mnogo, zanesljivega ni nobenega! Kajti, če je zima dolga in huda, se zajci lotijo drevja v kljub vsem varstvenim napravam, a če je zima mila, ne napravijo posebne škode.

Najnavadnejši način zavarovanja mladeq sadnega drevja pred zajci so: ograjevanje sadovnjakov, ograje iz žične mreže ali pa iz palic okoli posamičnih drevesc, ovijanje drevesc s slamo ali koruznico, mazanje drevesc z različnimi mažami in mazili, ki naj bi zajca odgnala, nastavljanje odčaganih drevesnih vej po tleh po sadovnjaku z namenom, da bi zajci glodali raje te veje, kot pa debela drevesc itd.

glück, Leid und schweren Tagen bewähren sich die Herzen, zeigt sich die Kameradschaft, wird des Glaubens Stärke auf die härteste Probe gestellt.

Vsak sadjar se bo pač poslužil načina, kot ga je vaje in kot mu dopuščajo razmere — vžno je le, da na to delo ne pozabil!

4. Mladim drevescem in precepljencem listje osmukati!

Skoraj vsako leto se zgodi, da zapade sneg prej, preden odpade listje z mladih sadnih drevesc in z drevesc, ki so bila letos ali lani precepljena. Naravno je, da se vsled teže snega mnogo drevesc zato prelomi, oziroma se odlomijo cepiči na cepilnih mestih.

Da se taki škodi izognemo, moramo pravočasno, to je takoj, ko je jesenski mraz izsilil prestanek rasti pri drevesih, — kar spoznamo po tem, da se listje rado odtrga od mladice, — osmukati krome mladih drevesc, kakor tudi žlahtne odganjke cepljenih dreves.

5. Listje izpod dreves pograbiti, gnile sadove odstraniti!

V zadnjem razgovoru smo omenili, da je grabljenje listja izpod gozdnega drevja škodljivo za gozd, ker mu jemlje naravno hranjo. Vprav nasprotno velja za sadno drevje: izpod njega pa moramo vsako jesen listje pograbiti! Kajti v listju in pod listjem se skriva nešteto škodljivcev sadnega drevja, ki so si tu polskali prezimovališča. S tem, da listje izpod dreves odstranimo, uničimo tudi mnogo trosov raznih boleznih sadnega drevja.

Zato moramo redno vsako jesen pograbiti listje v sadovnjaku. Izguba redilnih snovi ne pride v poštev, ker je sadno drevje treba tako ali take gojiti.

Obenem, ko grabimo listje, moramo z dreves odstraniti tudi vse na drevesu ostale in posušene gnile plodove, ki jih je uničila glivična bolezen »monilija«. Če bi namreč pustili te plodove na drevju, bi se z njimi okužilo sadje spot naslednje leto s to boleznijo!

6. Prekopljimo kolobar okoli mladih drevesc!

Pri tej zahtevi se bo pač marsikateri kmečki gospodar namrdnil, češ: »Teqa pa ne bom delal, škoda za seno!« In vendar, če bi tak kmečki gospodar znal računati, bi ugotovil, da se močno izplača, prva leta po sajenju okoli mladih drevesc vzdrževati kolobar zrahljane zemlje, kajti tako drevje hitreje raste in prej začne roditi. Menimo zato, da je za kmečkoga gospodarja manjšega pomena, če dobi s travnika en odstotek manj sena (pri razdalji dreves 10×10 m in kolobarju z 1 m premera), kot pa, če bo pet let več užival sadove mladeq nasada!

7. Drevju je treba jeseni pognojiti!

In sicer, najboljše s kompostom! Teqa samo raztresimo, in dele je opravljeno. Hlevski gnoj je tudi dober, toda treba ga je podkopati ali porotali. Za gnojnice je zdaj še prezgodaj, razvažamo je šele januarja. Od umetnih gnojil, če jih sploh moremo kaj žrtvevati za sadno drevje, smemo Thomas-ove žlindre, pa tudi kalijevo sol že sedaj v jeseni raztresiti. Dušična gnojila (apneni dušik, apneni solter itd.) bomo gnojili samo sadnim drevesom, pri katerih je treba poživeti rast. Vsepopovd pa bo gnojenje z apnom mogoče in dobrodejno učinkujoče, posebno še pri koščicistem sadnem drevju: češnjah, češpljah in slivah, breskah in marelicah.

Kmet-sadjar: Dajaj obilo komposta in spna drevju, če hočeš, da bo drevje tebi obilno vratalo!

8. Ali bomo belili z apnom, ali škropili z drevesnim karbolinjem?

Morda se kdo izmed čitateljev še spominja, da smo nekoč o tem vprašanju že razpravljali. Rekli smo takrat, da beljenje z apnom sicer napravlja drevju lepo gladko kožo, sicer pa ne učinkuje kdovekako proti škodljivcem. In smo tudi omenili, da je boljše, beliti drevje spomladi, v varstve proti pozebi debela, kot pa jeseni. Mazati drevesna debela z apnom samo tako visoko, kolikor se od tal doseže, vse ostalo drevo pa pustiti neočiščeno, je brezsmiselno delo, čeprav povzroča, da sadovnjak vsaj od daleč lepo izgleda.

Die Männer des deutschen Afrikakorps haben diese Probe bestanden. Sie mögen dem deutschen Volk, in dessen Gemeinschaft sie nun zurückgekehrt sind, leuchtendes Vorbild sein.

MALE VESTI

* Dr. Uiberreither je postal SA-Obergruppenführer. Führer je pri povišanju in imenovanju, ki so se izvršila dne 9. novembra, med drugimi imenoval tudi Gauleiterja in Reichsstatthalterja Dr. Sigfried Uiberreiterja SA-Obergruppenführer-jem.

* Schepmann — Stabschef der SA. Führer je z veljavnostjo, z dne 9. novembra 1943, imenoval dosedanega z vodstvom poslov poverjenega Stabschef-a Schepmann-a za Stabschef-a SA.

* SS-Standarte Kurt Eggers. Führer je podelil na predlog Reichsführer-ja SS poročevalskim edincam Waffen-SS ime »SS-Standarte Kurt Eggers«. Znani pesnik Kurt Eggers je padel pred kratkim na vzvodu kot Obersturmführer in Panzerkommandant v SS-Panzerdivision Wiking.

* Junaštvo Spodnještajercov. Stejemo si v čast in ponos, objaviti, da so se ravnokar zopet postavili naši spodnještajerski vojaki. Za hrabro obnašanje pred sovražnikom na fronti so bili odlikovani z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse, in sicer: SS-Sturmman Sepp Jellenz, Hauptstammführer der Deutschen Jugend in Cilli; Panzergranadier Franz Kolednigg iz Ortsgruppe Cilli-Laisberg, ter Ferdinand Terschek iz Ortsgruppe Römerbad. Ta odlikovanja so ponoven dokaz, da so spodnještajerski fantje in možje že od nekdaj v vseh vojnah bili junaki in da so junaki tudi v današnji vojni.

* Sprejem Trifaller-jev v gardo Adolf Hitler-ja. V Trifailu je Kreisführer Eberhardt v okviru dostojne proslave izročil Parteiabzeichen Spodnještajercem, ki so si v boju za nemštvo na Spodnjem Stajerskem stekli zasluge.

* Ječa za nevarno tatco. Sodišče v Marburgu (Drau) je obsodilo 27 letno, poročeno Anno Kral iz Marburga, ki je kradla v različnih trgovinah in ročnih in nakupnih torbic ženam oblačilne in živilske karte, denar in vrednostne predmete po kazenskem zakonu in vojno gospodarski odredbi, na dve leti ječe.

Pač pa lahko s hlevskim gnojem pokrijemo na rahlo vse grede, kjer imamo nasajene vrtno jagode. Treba je le, nasade najprej opleti in očistiti odvišnih izrastkov, ter pri trošenju gnoja paziti, da »srca« jagodne rastline ne zamečemo, ker bi jo s tem zadušili.

5. Kdor nima tople grede, naj jo začne pripravljati!

Brez tople grede je uspešno zelenjadno vrtnarstvo nemogoče. Veaj dve, tri »okna« (vsako okno pomeni meter dolžine tople grede) naj bi se nahajala na vsakem kmečkem zelenjadnem vrtu. Kdor tople grede dozdej še ni imel, naj takoj naroči nekaj oken za pokritje pri pristojnem vrt-

* Letalske alarme se mora sporočati naprej. Dogaja se, da nekateri osamelo živeči ali pa naglušni ljudje ne slišijo znakov letalskega alarma ter radi tega brez lastne krivde ostanejo v svojih stanovanjih, ne da bi šli v zaklonišča. Od meročajnih oblasti se je izvedelo, da je dolžnost vsake osebe, da se pri letalskih alarmih spomni takih ljudi ter jih na razumljiv način obvestijo, da je alarm. Dolžnost Luftschutzwartov pri tem je, da skrbijo za izvedbo tega določila.

* Pripomoček za otroke pogrešanih pripadnikov Wehrmachta. Reichsfinanzminister je na novo odredil pristojbine za izgubljene in pogrešane. Po najnovejših predpisih pripada pripomoček otrokom pripadnikov Wehrmachta, ki so ogrešani tudi tedaj, če teku treh mesecev ni nikakršnih poročil, da živijo. V kolikor se je ta pripomoček ustvil, ga je izplačati naknadno. Na drugi strani pa zakonska žena pogrešanega družinskega poglavarja lahko prejema pripomoček za otroke samo na podlagi splošnih določil za tretjega in vsakega nadaljnjega otroka. Pripomočke, ki so se doslej izplačevali zakonskim ženam pogrešanih po dosedanjih predpisih za prvega in drugega otroka, se ne bo zahtevalo nazaj.

* Življenje je izgubil. Posesnik žage in mlina Peter Popovič iz Kreuza, Oberkrain, je bil dne 29. oktobra 1943 pokončan, ker ga je kazenski senat v Oberkrainu kot ljudskega škodljivca obsodil na smrt. Popovič je nakupil nekaj tisoč punktov od Kleiderkart za razpečevanje. Razen tega je črno trgoval s tekstilnim blagom, usnjem in moko.

* Pazite na otroke! V Aigenu pri St. Martinu je štiri in pol letni Gottfried Grebin prišel pod kolesje težko nalozene traktorja. Smrtono-varno ranjenega otroka so morali odpeljati v kirurško kliniko v Grez.

* Predavanje o cementu. V Trifailu je v okviru Volksbildungsstätte predaval Dr. Josef Tschetsky, vodja cementarne, o kemično-tehnološkem bistvu takozvanega Portland-Zement-a. Iha jajoč iz popisa gradbenih snovi v starem veku in

narskem društvu, sam pa naj pripravi les za okvirje, tako, da bo prihodnjo spomlad lahko sam doma vzgajal zelenjadne sadike, kar je najbolj poceni in — najbolj zanesljivo, da bo imel sadike ob času sajenja na razpolago!

6. Tudi na ograjo moramo misliti!

Pri marsikaterem domačem vrtu tudi že ograja odpoveduje službo. Treba jo bo popraviti, ali napraviti novo. Novo ograjo lahko v teh časih napravimo samo leseno. To je še celo prav, kajti vrtna ograja je lesena najboljša. Treba pa je les zanjo pravočasno, to je, v decembru posekati, ker je v tem času sekan les najbolj trpežen!

33. Sie lügt, so oft sie den Mund aufmacht.
34. Während du schliefst, habe ich gearbeitet.
35. Wenn Sie heute nicht kommen, brauchen Sie überhaupt nicht mehr zu kommen.

Wörter.

allein (aber) — a, pa, toda, ali
als (zeitlich) — ko, kadar
aufmachen — odpreti, razvezati
außerdem — vrhu tega
begeistert — navdušen
belügen (sich belüge dich) — nalagati
darum — zato, za to
es handelt sich um — gre za
dennoch — vendar(le)
deshalb — zato
dessenungeachtet — vendarle, kljub temu
einsetzen (sich für etwas) — potegniti se za kaj
falls — ako
ferner — dalje, nadalje, vrhu tega
folglich — torej, potemtakem
Gesuch (s) — prošnja
handeln (tun) — delati, es handelt sich um dich — gre za te
Hauptfeldwebel (m) — glavni narednik
hinauswerfen — ven vreči
hingegen — nasproti
Kompaniechef (m) — šef stotnije
Kritiker (m) — kritik, ocenjevalec
Lazarett (s) — bolnišnica
mithin — tedaj, torej
obgleich — dasi, čeprav, četudi
obschon — dasi
Skiläufer (m) — smučar
sobald — bržko, čim
sonst — sicer, drugače

sowohl... als auch — i... i; kakor... tako, ne samo — ampak tudi
stimmen (etwas stimmt nicht) — soglašati (ni v redu)

sympathisch — simpatičen
teils... teils — deloma... deloma
Unsinn (m) — nesmisel

Redewendungen.

mein Mann (mein Gatte) — moj mož (soprog)
sich nicht wohl fühlen — dobro se ne počutiti
Sport betreiben — biti športnik

Kindermund.

I. Vater: Nun, hast du viele Freunde in der Schule, Karl?
Karl: Nicht einen einzigen.
Vater: Wieso denn das?
Karl: Weißt du, Vat, die Knaben, die mich hauen, kann ich nicht leiden, und die, die ich hause, können mich nicht leiden.

Sprichwörter.

1. Gleich und gleich gesellt sich gern.
2. Dem Reinen ist alles rein.
3. Auf einen groben Klotz gehört ein grober Keil.

Aufgaben.

I. Setzen Sie folgende Sätze in die leidende Form:
1. Der Wind dreht die Flügel des Mühlrades.
2. Die Bauern säen das Getreide.
3. Die Frau des Gärtners wird das Gemüse verkaufen.
4. Die Jäger werden das Wild schießen.
5. Die Hirten bewachen die Herde.
6. Ich suche ihn.

njenih sredstev za vezavo, katerih odpornost napram vremenu še danes lahko občudujemo v raznih starih rimskih stavbenih spomenikih, je nato prešel na stavbarstvo sodobnosti, ki brez portland-cementa sploh ne bi moglo obstojati ter podal svojim poslušalcem zanimivo sliko o sestavi tega stavbenega materiala in različnosti njegovega načina izdelovanja.

* Pregledi bolnikov, ki bolujejo na lupusu. V svrhu brezplačnega zdravniškega pregleda oseb, ki bolujejo na kožni tuberkulozi (Lupus) ali pa na sličnih kožnih boleznih, bo Lupusbeauftragte für Alpengaue, Primarius-Dr. Kropatsch na Spodnjem Stajerskem meseca novembra imel sledeče soredne dneve in sicer: v Marburgu (hkrati za Kreise Cilli, Pettau, Rann, Trifail in Bezirk Oberradkersburg), v sredo, dne 17. novembra 1943 od 14.30 do 19. ure. Zdravniški pregled se vrši v prostorih državnega Gesundheitsamta brezplačno. Gesundheitsamti bodo tudi posebej obvestili vse take bolnike.

* Pisemska centrala skrbi za življenjskega tovariša. Landesleitung Sachsen des Reichsbundes Deutsche Familie je skupno z Amtom für Rassenpolitik v stranki NSDAP uredila pisemsko centralo ter ustanovila novo poskusno pot za iskanje zakonskih tovarišev. To vprašanje je rasne politike zanimalo že pred vojno. Odkar traja vojna, so pa mnogostevilni dopisi govorili za to, da je nastala radi vojnih razmer fakorekoč potreba za ustanovitev takega zavoda, ker so možnosti za medsebojno spoznavanje veliko manjše, kakor v mirnih časih. Na milijone moških je danes ali na frontah, ali pa v vojašnicah, izdelovalnicah itd., ter nimajo priložnosti sestajati se z drugimi družinami, kjer bi se lahko našlo pripravna poznanstva. Isto stanje je pri ženskah. Da se ljudem, ki imajo voljo in željo, da si najdejo življenjskega tovariša, to kljub vojni omogoči in olajša, je smatrati za populacijsko politično delo, kjer naj sodelujejo člani Rassenpolitischen Amtes. V Sachsenu urejena pisemska centrala je mišljena samo za posredovanje pisemskega stika ali prvega poznanstva. Vse nadaljnje je pa prepuščeno zanimalcem samim.

* 2000 nemških prostovoljcev iz Banata. V Wien je prispelo 2000 mož in fantov iz Banata, ki so se javili kot prostovoljci v odrede Waffen-SS, in se bodo borili za svobodo Velike Nemčije.

* Deset sinov na fronti. V Grabenwarthu pri Livistu živita zakonca Heinrich in Anna Kollmann. Gospa Kollmann poseduje zlat Ehrenzeichen für deutsche Mütter. V srečnem zakonu je bilo rojenih 18 otrok, od katerih 9h živi 17. Deset sinov se bori na fronti za vojne cilje Velike Nemčije.

* V drugič srebrno poroko je slavil te dni studenčni mojster Johann Stubinger v Wele-u. Stubinger je star 87 let.

7. Du bestrafst ihn.
8. Er wird es dir bringen.
9. Ich würde ihn bestrafen haben.
10. Zwei Pferde ziehen den Pflug.
11. Der Kutscher führt die Pferde.
12. Die Mägde sammeln die Kartoffeln ein.
13. Die Hunde begleiteten die Hirten.
14. Der Hund wird den Hasen bringen.
15. Karl sucht dich.
16. Karl suchte dich.
17. Karl wird dich suchen.
18. Karl würde dich suchen.
19. Karl würde dich gesucht haben.
20. Der Gärtner pflanzt den Salat.
2. Lehrer: Wie nennt man ein Wesen, das teils im Wasser, teils auf dem Lande lebt?
Schüler: Ein solches Wesen nennt man einen Badegast.

II. Verbinden Sie die zwei nebeneinanderstehenden Sätze durch das bezügliche Fürwort zu einem Satz.

(Beispiel: Der Knabe sitzt neben dem Eislaufplatz. Er zieht seine Handschuhe an. — Der Knabe, welcher (der) neben dem Eislaufplatz sitzt, zieht seine Handschuhe an. — Der Knabe, welcher (der) neben dem Eislaufplatz sitzt, zieht seine Handschuhe an.)
1. Das Mädchen rutscht aus. Es zieht einen Schütten.
2. Zählen Sie die Knaben. Sie laufen Schlittschuh.
3. Die Baracken gehören einer Baufirma. Sie wurden längs der Straße aufgestellt.
4. Das Bild stellt eine Landschaft im Winter dar. Der Vater hat es aufgehängt.

GOSPODARSKÉ VESTI

× Terminski trgovski zaključki s tekstilnim blagom so prepovedani. Tako glasi neka sodba objavljena v časopisu »Deutsches Recht«, ki ga je izreklo najvišje sodišče. Razsodbo je sodišče utemeljilo z dejstvom, da so terminske kupčije v usprotstvu z gospodarskimi predpisi. Take kupčijske pogodbe so neveljavne.

× Nemško-bolgarska trgovinska pogajanja končana. Nemško-bolgarska pogajanja, ki so se pričela 25. oktobra, so bila te dni obojestransko ugodno končana.

× Oddaja mleka v Altreichu. V starem delu Reicha je oddaja mleka, mlékarnam od leta 1938 do 1942 narasla za 14,8%. S primerim povečanjem izdelave masla je uspelo zvišati del masla v celotni količini masla od začetka sedanje vojne od 34% na 60%. S tem je masla, ki jo prid bivamo iz mleka, postala nekakšna hrbenica našega gospodarstva z mastjo. Položaj na tem področju je bistveno veliko boljši kakor je bil v prvi svetovni vojni v četrtem letu njenega trajanja. Pri tem je pomagala seveda tudi povečana gojitve oljaric.

× Koruza v bolgarskem gospodarstvu. V Bolgariji so letos pridelali manj koreze kot druga leta. Kmetje jo bodo oddajali direktili za travino z žitaricami. Za koroza, ki jo bodo kmetje oddali do 1. marca 1944, prejmejo premijo v iznosu dveh levov za kilogram.

× Uvoz plemenske živine v Romunijo. V svrhu izboljšanja svojih pasem, je Romunija nakupila v zadnjem času v Nemčiji 680 plemenskih bikov in krav, 156 merjascv nemške plemenske svine, 500 komadov petelinov in kokoši pasme Rhode Island, in 620 kuncev pasme Angora.

× Jagnečje kože za goveje kože. Madžarska je sklenila z Bolgarijo dogovor, po katerem se bo iz Bolgarije izvozilo 300.000 jagnečjih kož za odgovarjajočo protidobavo govejih kož iz Madžarske. Obe vrsti kož se zametata v surovem stanju.

× Dobra žetev v Franciji. Letošnja žetev v Franciji je bila izredno dobra. Vsega žita so namlatili 65 milijonov meterskih stotov napram 55 milijonom lanskega leta. Vlada je pozvala kmetijstvo, naj poseje spomladi isto površino kot leta 1937/38, t. j. 400 tisoč hektarjev, z žitom.

× Soja-olje kot mazivno olje. V laboratorijskih južno-madžarske železnice so iznašli postopek, po katerem se soja-olje pomeša z gotovimi deli živalske masti in mineralnega olja, kar poda dobro upotrebljivo mazivno olje.

× Pšenica kot kurivo. Argentinska vlada je naročila svoji industriji cementsa, da mora uporabljati letno 400.000 ton pšenice starejšega pridelka kot nadomestilo za manjkajoči premog v kurilne svrhe. Istočasno morajo tovarne izdelati milijon ton cementsa.

× Prisilna prodaja vina v Španiji. Ker je španski izvoz vina radi vojne izgubil 90% svojih odjemalcev in je razen tega radi meščanske vojne padel tudi domači konzum, imajo vinogradniki in kletarne ter veletrgovine vina največjo škodo. Kar z vinom. Sedaj je posega vlada vmes ter se poslužila metode, ki ji je že leta 1936 pomagala izprazniti nekoliko vinskih sodov, potrebnih za nov vinski pridelek. Izdala je odlok, da morajo vse gostilne in restavracije, ki prodajajo jedila, oddajo istih navezati hkrati na prodajo najmanj ene čaše vina. Na ta način upajo izprazniti posodo, ki jo nujno potrebujejo. Ker je vinogradnikom ostalo tudi mnogo grozdja, ki ga niso mogli sprešati vsled pomanjkanja sodov, je vlada v istem odloku odredila tudi obvezno prodajo grozdja kot namizno sadje po mestnih restavracijah, dokler traja zaloga.

× Gojitve sviloprejk brez murvinega drevja. Na japonskem in na Koreji, so lani prvič vzgojili gosenice sviloprejk, ki so popolnoma svoje vrste in jim pravijo »Attacus Ricini«, v japonsčini »Eri-San«. Te živalice se ne preživljajo kakor navadne gosenice sviloprejk, ki uživajo izključno samo murvino listje, temveč predvsem listje topol ter listje raznih rastlin, ki so namenjene za okra-ke. Najraje pa žo listje ricinovega drevja. Japonske oblasti delijo namreč že od leta 1941 semena ricinovega drevja, da ga kmetovalci sadijo po vsej Japonski, ker potrebuje japonsko letalstvo ricinovo olje za mazanje letal. Družina, ki je nasadila ricinovo drevje, lahko sedaj goji tudi sviloprejke. Prednost »Eri-Sana« tiči tudi v tem, da se gosenice zabubijo že po 20 dneh, kar omogoča večkratno žetev v letu. Svila, ki jo izdelujejo iz »Eri-Sana«, se odlikuje po izredni trpežnosti.

* Novost pri oblačilnih kartah. Reichsstelle für Kleidung je raztolmačila nedavno razna nejasna vprašanja glede punktov. Pri tem je omenila, da so od začetka leta 1943, tudi trdi celuloidni svratniki za moške, nadalje oficirski svratniki in svratniki za sestre iz celuloida, podvrženi oddaji punktov. S tem je povedano, da se jih smatra za tekstilno blago in je nakup letih za odnose za enkrat do nadaljnjega ustavljen. Izjema pri tem je samo za potrošnike, ki so trpeli radi letalskih napadov. Nadalje je imenovan urad spotovil, da pri tekstilnem blagu, ki je trenutno got zaporo, ni razlike med blagom prvega in drugega razreda. Blago druge izbire, kakor n. pr. blago, ki ima male napake, se sme prodajati samo po letalskih napadih oškodovanim, nastajajočim materam itd. Končno si je treba še zapomniti, da velja zapora glede prodajanja tudi za oblačila iz zamenzalnega blaga, kakor so n. pr. dežni plašči iz epelita itd.

* Ne zmečkajte star papir! Reichspostminister je izdal važen odlok, ki bo dvignil in izboljšal uporabo starega papirja. Odlok določa, da naj prebivalstvo gleda na to, da se papir, ki pride med odpadke namenoma ne zmečka, temveč shrani v gladkem stanju. Zmečkan papir je težko uporabljati kot star papir, ker prizmanjuje stiskalnic.

* Doklade za umazana dela za čistilke Reichstreuhänder für den öffentlichen Dienst, to je zaupnik za javno službo, je v nekem dopisu z dne 19. oktobra 1943 omenil, da ni ugovorov zoper dovoljenje plačevanja doklad za umazana dela ki slonijo na odvodni podlagi in jih sprejemajo ženske, ki pospravljajo, ribajo čistijo itd.

* Nacionalsocialistična socialna politika je socializem v praksi. Po nekem odloku Reichsarbeitsministra, imajo ženske, ki so tedensko zaposlene najmanj 48 ur in so družinske gospodinje, pravico do enodnevnega delaprostege časa v mesecu, ki je mišljen za razna domačinska dela doma. Ženske, ki nimajo na nobeden delovni dan začetek dela po 12. uri ali pa konec dela pred 15. uro, imajo pravico do štirih skupnih ur prostega časa v tednu. Pri popoldnevnih zaposlitvah ni pravice do sedenskega prostega časa, oziroma prostega dneva za domačinska opravila.

* Ječa za ženo, ki ne pozna svojega ženskega znanstva. Radi pohajanja z nekim vojnim ujetnikom se je branila pred izrednim sodiščem v Leoben 25 letna poročena Hedwig Kaufmann. Obtoženka, ki je mati enega otroka je imela od spomladi do poletja tekočega leta z nekim vojnim ujetnikom ljubavno razmerje. Sodišče jo je obsodilo na tri leta ječe.

Širite Stajerskega Gospodarja!

- Das Pferd hat ein Hufeisen verloren. Der Hufschmied beschlägt das Pferd.
- Das Gebäude ist eine Schule. Die Haustüre des Gebäudes ist offen.
- Die Stadt befindet sich im Hintergrund des Bildes. Wir sehen die ersten Häuser der Stadt.
- Der kleine Knabe ist der Sohn des Postmeisters. Ich ging mit ihm spazieren.
- Die Mädchen waren seine Schwestern. Wir haben mit ihnen gespielt.
- Die Bäume sind Buchen. Die Krähen ruhen sich auf den Bäumen aus.
- Der Baum ist eine Eiche. Das Auto ist neben dem Baum stehen geblieben.
- Die Straße geht an der Schule vorbei. Sie ist mit Schnee bedeckt.

Wörter.

aufstellen (etwas) — postaviti
 ausrutschen — spodreniti, spodleteti
 Badegast (m) — kopališki gost
 Baracke (w) — baraka, lesenjača
 Baufirma (w) — gradbena tvrdka
 darstellen (etwas) — predstavljati (kaj)
 einsammeln — nabirati, pobirati
 Eislaufplatz (m) — drsaljska
 Flügel (m) — krilo, polica
 gesellen (sich) — pridružiti (se)
 Getreide (s) — žito
 hauen — tepsti
 Herde (w) — čreda
 Hirte (m) — pastir
 Hufeisen (s) — podkev
 Hufschmied (m) — podkovač
 Kell (m) — klin

* Madžarski obrok kruha = ¼ kg dnevno. Na Madžarskem so počenši s 1. novembrom 1943 zvišali obrok kruha na 250 g dnevno na osebo. S tem je dosežena količina, ki je bilo v veljavi pred uvedbo racioniranja septembra leta 1941. Obrok ¼ kg dnevno odgovarja približno potrošnji, ki ga je Budimpešta imela pred sedanjo vojno.

* Porod v bojnem letalu. Na nekem malem otoku, ki leži pred švedsko obalo, so neko mlado ženo napadli porodni krči. Porodnica se je mučila nad 24 ur, tako, da je njeno stanje postalo nevarno. Ker na otoku ni bilo zdravnikov, so svojci telefonično klicali zdravnika-porodničarja iz Göteborga. Nesreča je hotela, da je ravno takrat razsajala tako huda nevihta, da porodnice niso mogli prepeljati iz otoka v Göteborg, ker je bil ustavljen ves ladijski promet. Zdravnik, v zavesti, da gre za dvojice človeških življenj, se je v zadregi obrnil na vojaško oblast, da bi mu z letalom omogočila prevoz žene. Ko je pa bojno letalo naložilo ženo in se dvignilo v zrak, je v zračnih višavah med brnenjem letalskega motorja, brez zdravniškega posega zaledel luč sveta otrok, ki so ga prejš v strahu in nevarnosti tako dolgo zastaj pričakovali. To je najbrž prvo rojstvo v vojaškem bojnem letalu.

* Smrt petletnega glasbenega veleuma. V Budimpešti so imeli petinpolletnega Petra Huszarja, ki je igral vsak instrument. Bil je to čudežen otrok, kakršnega zgodovina ne pomni. Nedavno je pa ta nadarjen fantič zbolel radi izrastka, ki se mu je delal na možganih. Najboljši budimpeštanski zdravniki so poklicali znamenitega kirurga za možganske operacije, švedskega zdravnika, profesorja Olivecrona, da bi otroka rešil. Mož je prišel z letalom in takoj za drugi dan določil operacijo, pri kateri je potreboval Avertin za narkotiziranje. Ker pa tega redkega sredstva v vsej Madžarski ni bilo najti, za naročilo iz Nemčije pa ni bilo več časa, so potom radioklica končno res našli to sredstvo, katero je stavlil neki zdravnik na razpolago. Nato so zdravniki opravili operacijo. Mali glasbenik jim je preje zasviral nekaj pesmi na harmoniki ter bil pogumen in miren. Operacija je trajala dolge ure. Oteklina se je nahajala na najbolj nevarni točki možganske baze, obdana z najvažnejšimi možganskimi deli, in ni bilo misliti, da bi se jo lahko odstranilo. Profesor Olivecron je izpraznil samo oteklino obdajajoče ciste, nakar so malega bolnika, ki ga je operacija zelo zdelala, negovali s kontroliranjem krvnega pritiska in temperature. Pri tem se ni nič opustilo, kar bi mu lahko pomagalo. Ves trud pa je bil zaman. Močan dvig temperature, ki je pri takih posegih običajen pojav, je nadarjenega mladega glasbenika pokopal. Za glasbenim talentom, ki je predstavljal nekaj izrednega, žalujejo štrom Madžarske.

Kindermund (m) — otroška usta, otroški jezik
 Klotz (m) — štor, panj, klada
 Kutscher (m) — kočijaž
 Landschaft (w) — pokrajina
 Magd (w) — dekla
 Mühlrad (s) — mlinsko kolo
 nebeneinander — vstric, eden poleg drugega
 Pflug (m) — plug, oralo
 Postmeister (m) — poštar
 sähen — sejati
 Schlitten (m) — sani
 Schlittschuh (m) — drsalica
 verbinden (etwas) — zavezati
 verbinden (etwas) — zvezati
 Wesen (s) — bitje

Redewendungen.

das bezügliche Fürwort — oziiralni zaimek
 Schlittschuh laufen — drsati se

* Nove odredbe. Dne 4. novembra 1943 je izšla 31. številka lista Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark ter objavlja sledečih 7 novih predpisov. 1. Določilo o prisilnih ukrepih za neizvrševanje predpisov o oddajanju jajc. 2. Razglas o uporabljanju zemljišč in prostorov Steirischer Heimatbunda. 3. Odredbo o ureditvi dimnikarstva na Spodnjem Stajerskem. 4. Red o čiščenju ognjišč in ostalih odvodnih naprav na Spodnjem Stajerskem. 5. Odločbo o novi razdelitvi dimnikarskih okrajev na Spodnjem Stajerskem. 6. Določbo o ureditvi pomožnega sklada za dvig vinarstva. 7. Razglas o neveljavnosti nekega izgubljenega uradnega spisa.

Spodnja Stajerska se je spomnila za domovino padlih junakov

Tudi domovini vrnjena Spodnja Stajerska se je dne 7. novembra spomnila vseh tistih mrtvih, ki so žrtvovali svoje življenje za nacionalsocializem in za domovino. V vseh Ortegruppah so polagali vence na spominske table v Heldenheimen, kjer je prebivalstvo mislilo na tiste, ki so domovini žrtvovali svoje življenje. Tisoče mož, žena, fantov in deklet je v mislih počastilo spomni tistih mož, ki jim spominske table govorijo o ljubezni in požrtvovalnosti do Führer-ja in Reich-a. Jesenske cvetlice so krasile ta spominska sveetišča. Ortsgruppenführer-ji so v dostojnih besedah izrekli zahvalo preko groba v imenu svojih Ortegrupp ter pri tem podčrtali, da so ti junaki padli za svobodo nas vseh.

Tudi v Marburg-u so ta dan proslavili dostojno. V vseh Heldenheimen-ih so polagali vence, nakar se je v dvorani Heimatbund-a vršila spominska slavnost, na kateri je govoril Pq. Rachle pred več kakor 1000 Amtsträgern des Steirischen Heimatbundes, zastopniki države in Wehrmacht-a ter

mnogimi drugimi udeleženci. Velika dvorana je bila okrašena z zastavami Ortsgrupp iz Marburg-a ter z zastavami Deutsche Jugend. Slavnostno je odmevala melodija godbe iz »Siegfrieds Tod«, podana po mestnem orkestru po dvorani, nakar so sledili reki in zbori mladine iz vrst Deutsche Jugend. Med odmevanjem melodije o dobrem tovarišu, so prečitali imena padlih Marburger-jev. V svetovni vojni jih je padlo 7835, 15 jih je izgubilo življenja v boju za nemštvo, 22 žrtev je bilo iz vrst odredov Wehrmannschaft-a, ki so padli v vpostavi, 137 Marburger-jev je pa v sedanjem osvobodilnem boju svojo zaprisego potrdilo z izgubo življenja. V zaključnih besedah je Pq. Rachle v dostojnih besedah mislil na mrtve ter pozval poslušalce, da bi se z vero in bojem pokazali vredne velikih pokojnih.

Kakor zaobljuba je zadonela počastitev Führer-ja po dvorani, goreče so se odpele himne. Pri sviranju mestnega orkestra se je izvršil odhod zastav, ki je predstavljal slavnostno zaključek ponosne spominske proslave.

De'lo in uspehi nemških hranilnic

Nedavno prirejena in popolnoma uspela akcija »Deutsche Sparwoche« daje vzpodbudo, da bralcem predočimo vsaj v glavnih potezih delo in storitve nemških hranilniških denarnih zavodov. Kakor znano, je delovanje hranilnic na področju bankarstva najbolj razširjeno. Treba si je samo predstaviti, da imajo vse nemške hranilnice nekaj nad 55 milijonov štedilcev s približno 60 milijonov Reichsmark hranilnih vlog. Za vsakega štedilca vodijo hranilni zavodi poseben konto ali račun. Nemško omrežje hranilnih institutov tvori 15 tisoč hranilnih in žiro, to je menično-prenosnih blagajn. Tako prostran kreditni instrument so postale hranilnice tekem 160 let, odkar jih svet pozna. Koliko imajo hranilnice v vsem tem delu, se najbolje vidi iz dejstva, da pride v Nemčiji letno 180 milijonov štedilcev na blagajniška okenca po svojih opravkih.

Kar se tiče hipotekarnih ali zemljiškooknjižnih poslov, stojijo hranilnice na prvem mestu. Za gradnjo hiš in v podobne svrhe so hranilnice posodile okrog dva in četrt milijona strankam potrebnega denarja. Kratkoročnih kreditov je trenutno deležnih 5 milijonov strank. Pri tem se dela precejšen promet, ki dosega sodobno okrog dve milijardi Reichsmark letno. Za izvrševanje tega dela so potrebne precejšnje delovne sile, nikdar pa toliko, kakor bi jih bilo treba, če bi se ti posli namesto prenosnim ali meničnim potom od strani petih milijonov strank plačevali v gotovini. Letno se izvrši 400 do 500 milijonov denarnih nakazil, za kar se uporablja navadne tiskovine, ki jih izpolnjujejo lastniki žiro-računov do 150 milijonov komadov letno. Poleg hranilničnih denarnih nakazil, se imejitelji žiro-računov lahko poslužujejo tudi čekov ali poštnodopisniških čekov, za katere se tudi stavi navadne obrazce na razpolago. Po nalogu lastnikov žiro-računov se letno vplača in likvidira za mnogo milijonov čekov in menic. Lastniki žiro-računov in štedilci imajo na razpolago za promet na morebitnih potovanjih takozvana potniška kreditna pisma, s katerimi se lahko dviga denar po vsej Nemčiji. Poleg hranilničnih denarnih nakazil se imejitelji žiro-računov lahko poslužujejo tudi čekov ali poštnodopisniških čekov, za katere se tudi stavi navadne obrazce na razpolago. Po nalogu lastnikov žiro-računov se letno vplača in likvidira za mnogo milijonov čekov in menic. Tem, kakor tudi štedilcem so na razpolago za potniški promet potniška kreditna pisma, s katerimi se lahko dviga denar po vsej Nemčiji. Hranilni žiro-računi izkazujejo imetje kakih deset milijonov Reichsmark, ki na ta način omogočajo kreditnim poslom dotok denarja, ki bi se ga drugače moralo držati pripravljene kot gotovino brez koristi po hranilniških blagajnah.

Hranilnice shranjujejo za stranke tudi vrednostne papirje. Pri tem se vrši plačevanje in pobiranje obresti točno in ob pravem času, kontrolirajo se žrebanja in kritja ter zastopajo splošni interesi strank, ki so jim zaupale svoje papirje.

Hranilni zavodi se poslužujejo tudi bančnega opravila z ureditvami takozvanih trezorjev, to je varnostnih omar za denar ali zaklade Stranke, ki najamejo trezorje, imajo popolno jamstvo za

dražocenosti in vrednosti, ki jih shranjujejo. Danes, ko so letalski napadi naših sovražnikov v mejah možnosti, predstavljajo moderni trezorji posebno veliko vrednost za shranjevanje premoženjskih predmetov, dokumentov itd. Po vsem tem se ni čuditi, da imajo nemške hranilnice, med katere spadajo tudi spodnještajerske, vedno več strank in dela in da so predvsem računski hranilniški vlog v stalnem porastu. Hranilni zavodi so za ljudstvo ne samo koristni, temveč tudi potrebni.

Spodnještajerci

Udeležite se vsi zborovanj, ki jih prireja Steirischer Heimatbund! Govorniki podajajo pravo sliko o vojnem, političnem in gospodarskem položaju, obravnavajo pa tudi vse pereče probleme, ki Vas zanimajo!

Scherl-Bilderdienst (Luce)

Über die Italienische Küste abgeschossen
Mit gewaltiger Rauchentwicklung brennen die Überreste eines von der Italienischen Bodenabwehr zum Absturz gebrachten Feindbombers aus.

RAZNE VESTI

* Nagrade za povečanje odvoza lesa iz gozdov. Odvoz lesa iz gozdov zahteva povečanje sodelovanja podeželskih prevoznikov in kmečkih vpreg. Radi tega sta Reichsbauernführer in Reichsforstmeister naslovlila oklic v pričakovanju, da be nemški narod mobiliziral vse svoje sile — kakor je storil v zadevi prehranjevanja — da be povečal tudi odvoz lesa iz gozdov. V to akcijo se je vključilo stranko in NSKK. Geslo glasi: 8 milijonov kubičnih metrov lesa, ki so za gozdno gospodarsko leto 1943 predvideni za podiranje, mora do 31. marca priti iz gozdov na lesna odkličišča. Da bi se kmečkemu prebivalstvu za ta povečan prevoz lesa dalo nekakšno izravnavo, so predvidene nagrade v denarju in stvarih. Tako bo n. pr. kmet, ki bo s parom konj več odvozil kakor 50 kub. metrov lesa v letu, za 51 do 99 kub. meter dobil dodatek k prevoznici plači v iznosu od 10 odst. na normalno odvozno plačo. Za odvoz nad 100 kub. metrov se dodatek zviša na 15 odst. K temu pride še prevzem zavarovanja konj za nekmečka dela ter nagrada za krmo (2 kg ovsa na konja in dan) in sicer za vse kmete in kmečke gospodarje, ki se udeležijo prevoza. Končno se bo takim prevoznikom priznal tudi mali oddajni dolg pri določanju količine krme, ki jo morajo oddajati. Kot nadaljnji ukrep se je mobiliziralo vse tiste podeželske delovne roke za odvoz lesa, ki v zimskem času niso popolnoma zaposlene. Te bodo pomagale pri odvozu lesa in pripravljanju drv za kurjavo. Obvezne vpostave v ta dela niso željene.

* Stedite s krompirjem! Ne dajajte krompirja rejcem malih živali, ki sami za svoje kunce in kokoši ne pridelujejo krme, bili bi pa radi s krompirjem bolje preskrbljeni, kakor drugi ljudje. Preberite krompir že v jeseni! Dajte za krmljenje živine drobnega, ki je za hrano pre slab ter si osigurajte semenski krompir. Blago, ki je pripravno za prodajo, pa oddajte, da pride za potrošnjo med tiste, ki ga sami ne pridelajo.

* Petdesetletnica gospodarskega in političnega delovanja zaslužnega Spodnještajerca. Sirom Spodnje Stajerske in preko njenih meja znan in spoštovan veletrgovec Leopold Slawitsch v Pettau-u obhaja ravnokar petdesetletnico svojega poslovnega udejstvovanja. Rojen dne 15. novembra 1866 v Luttenbergu, je pred 50 leti v Pettau-u ustanovil še danes obstoječo tvrdko »Brata Slawitsch«, katero je dvignil na zavidiljivo višino. Pri tem mu je stala zvesto in trdno ob strani njegova življenjska družica, rojena Heller. Delovanje Slawitscha ni bilo omejeno samo na trgovino in gospodarstvo, udejstvoval se je tudi pridno v komunalni politiki mesta Pettau ter posegal v politično in javno življenje tudi v širjem smislu. V družbi znanih, pred svetovno vojno nemško-nacionalno usmerjenih politikov, Josefa Ortiga, Maxa Straschilla, Suppanza, Rakuscha in Mathelsa, je Leopold Slawitsch ustanovil znano glasilo »Stajerci«, ki je izhajalo vse do preobrata v jeseni leta 1918. Bil je celo 18 let predsednik konzorcija in uprave »Stajerce«, dolgoletni član mestnega občinskega sveta v Pettau-u, član okrajnega odbora okraja Pettau ter povsod v poslovnem in javnem življenju zelo podjeten, delaven in cenjen. Slawitschu gre tudi zasluga, da se je organiziralo znano deputatsko Spodnještajercev, ki so v imenu spodnještajerskega štajercijanskega gibanja posredovali na dvoru v Wien-u da bi se Spodnja Stajerska nikdar ne ločila od ostalega dela Stajerske.

* Pepel generatorjev kot gnojilo. Pepel, ki nastane pri kurjenju generatorjev z drvmi, je pripraven za gnojilne svrhe. Pepel vsebuje 2,5 do 3 odst. celotne žveplene kisline, 7—9 odst. kalija in 5—7 odst. apna. Sedaj se je radi tega pri razpečevalcih drv za kurjavo uvedlo listke s katerimi se imejitelji generatorjev in garaž naprošajo, da zbirajo pepel od generatorjev. Za vsak cent takega pepela se bo plačalo 1 RM. kar plača tisti, ki pride po to gnojilo.

* Izginil je otok. Član danskega geodetskega instituta je ravnokar na področju otoka Langeland vršil neka merjenja. Pri tem je ugotovil, da je izginil otok Smörtsmaaken, ki je ležal ob severnem koncu otoka Langeland. Otok Smörtsmaaken je bil 100 metrov dolg ter kolna 2 metra širok.

* Mussolinijeva osvoboditev v filmu. V največjih kinematografih Milana, so prvi prikazovali film o osvoboditvi Mussolinija po nemških vojakih. Pri tem je povsod prišlo do živahnih manifestacij za Mussolinija.

* Sedem milijonov oblačilnih kart ukradenih. Iz Londona prihajajo poročila, da so neznanzi zlikovci iz zastraženih vojaških zalog pokradli sedem milijonov oblačilnih kart. Poročilo govori nadalje, da je cel štab najboljših angleških tajnih policijskih agentov s polno paro na lovu za talci in kartami. Izgleda, da je bil ukraden vagon, s katerim se je moglo tako ogromne zaloge karte spraviti v roke tistim, ki bodo z istimi na eden ali drugi način skušali škodovati angleškemu gospodarstvu in ljudstvu.

□ Azorski otoki pod vojaško upravo. Vsi konzuli inozemstva na Azorskih otokih — tudi ameriški in angleški konzul — so morali na zahtevo vojaških oblasti ustaviti svoje delovanje, ker so Azorski otoki odslej pod vojaško upravo.

□ Delni štrajk pri Fordu. Radi socialnih nesoglasij štrajka 3750 nastavlencev in delavcev Fordovih zavodov ob River Rouge-u pri Detroitu. To je največja avtomobilska tvornica na svetu.

□ Anglo-ameriško-sovjetska vojaška konferenca v Čungkingu. V Čungkingu, rezidenci maršala Čangkajška, se je vršila te dni anglo-ameriško-sovjetska vojaška konferenca. Udeležili so se je maršal Čangkajšek, angleški lord Mountbatten in ameriški general Stilwell. Razoovarjali so se baje o vojaških vprašanjih na podlagi konferenc v Quebecu in Moskvi.

TO IN ONO

Prezimovanje živali

Se pred enim mesecem veselo življenje po vinogradih, je utihnilo. Že je tu sv. Martin z novim »letostojim«, na poljih se vidi le še zadnje ostanke zamudnikov; oživali pa so gozdovi z grabljenjem listja, a megleno nebo nas vsak dan opominja na bližajočo se novo zimo. Veliko bolj in še prej kot človek, pozna sleherni žival pridob zime. Za žival samo sploh ne obstoja vprašanje prezimovanja. Za žival — pa naj si bo še tako neznatna — je vprašanje prezimovanja rešeno že v njeni naravi. Človek je tisti, ki je po živalih prišel do vprašanja prezimovanja v naših deželah in krajih živalstva.

Iz opazovanja življenja živali vemo, da so živali, ki s človekom vred ne prezimujejo na poseben način, marveč prestajajo to dobo v boju z zimo in njenimi elementi. Tu imamo nam vsem najbolj znani zgrad z onimi našimi pticami, ki sam tudi preko zime ostajajo zveste in do karstih nas vse — meščana in vaščana — veže posebna dolžnost, po možnosti skrbeti za njihovo prezimovanje; pri čemer odpade glavna skrb krmiljenja (o čemer pa bo treba še posebej spregovoriti). Kot drugi, tudi splošno znani zgrad je naša divjačina, ki (posebno pri visoko zapadlem snegu) še bolj kot ptice trpi na posledicah zime. Dočim je skrb za prezimovanje ptic bolj splošna, se skrb za prezimovanje divjačine (vsaj pri nas) omejuje le na krajevna lovska društva in na večje posestnike gozdov.

Poglavje zase in še bolj zanimivo, pa je prezimovanje tistih živali, ki redno vsako zimo enostavno — prespijo. V vrsto teh zimskih prespanetov spada menda prav vse, kar leze in se plazi po tleh, in to so v prvi vrsti naše kače, ki si že zgodaj v jeseni preskrbe varno in toplo prezimovališče. Navadno se jih po več skupaj zvije v klopčič, iz katerega jih razmota šele toplo pomladansko sonce.

Pri pravem prezimovanju razlikujemo mrzlo in toplokrvne živali. Pri prvih se toplota sama od sebe zniža, čim bolj se znižuje vnanja toplota. Na ta način živali odrevene. Če pa pade toplota tujak preveč, tedaj so take živali v nevarnosti zmruženja. Zanimivo pa je, da prav drobne živalice lahko tudi v odrevenem stanju preneso tudi hud mraz. Citronikova bubica prezimi lahko tudi kar na odprtih mladikah grmovja. Največ pa je takih živali, ki se zarijejo pod zemljo, ali skrijejo v votline, ali pa vsaj pod listje. Muhe najraje prezimujejo v toplih kletah, metulji pa na podstrešjih. Nekateri živali prezimujejo v jajčkah ali bubah, s čimer si pripravijo tudi hrano.

Toplokrvni sesalci, n. pr. jež, polh, netopir prebijejo zimo v spanju. Jež se zarije najraje pod listje, polh v duple, netopir prezimuje v večjih družinah v votlinah. Padanje telesne toplote vsled zunanega mraza povzroča zimski spanec. Čim bolj mraz, tem trdnjši je spanec. Nevarnost za življenje nastane, če pade telesna toplota pod

Der Augen Seharbeit erleichtern

heißt für augengesunde Arbeitsplatzbeleuchtung sorgen, heißt vor allem: Blendung vermeiden. Gut gerichtetes OSRAM-Licht bewahrt vor leistungsmindernder Überanstrengung.

OSRAM
viel Licht für wenig Strom!

ničlo. Toda v takem stanju — ako mraz ni nastopil prenašlo — se ogrožena žival prebudi in se skuša z qibanjem rešiti (potom kroženja krvi).

Realitäten und Geschäftsverkehr

Besitz 2 Joch mit kleinen Weingarten zu verpachten. Anfrage an Slodej Franz, Suhadol 2, Plankenstein—Pöltschach. -2

Zu verkaufen

Tabaksamen nebst vollständiger Anleitung für Aussaat und Behandlung sofort lieferbar. Ein Sortiment RM 4.—. Nachnahme Versand. Ignaz Medwed, Völkermarkt, Kärnten. -3

Zu kaufen gesucht

Abfälle: Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. -4

Offene Stellen

Wirtschafterin die selbständig einen bäuerlichen Haushalt führen kann wird ab sofort aufgenommen. Seitz Johann, Jörgendorf 17, Post Treun bei Pettau. -6

Funde - Verluste

Von Steinberg bis Haltestelle Luttenberg wurde am Montagabend, den 1. November, ein Paar Damenlederhandschuhe, gefüttert, schwarzblau, und eine Herrentaschenuhr verloren. Abzugeben gegen gute Belohnung bei Josef Prelog, Baumeister, Luttenberg. 13

Kleiner Hund, schwarz, braun u weiß gefleckt, 30 cm hoch, hört auf den Namen »Erik«, am 6. 11. verlaufen oder entführt. Steuer-marke 72, Gemeinde Tüffer. Gegen Belohnung Bahnhof Tüffer abzugeben bzw. zu melden. 13

Verschiedenes

Achtung! Tischler, die laufend für mich arbeiten wollen; Kindersesseln, Stockerln, Tische. — Zuschriften an J. Putschko, Sesseln- und Kleinmöbelhandlung, Marburg/Dr., Triesterstraße 57. 100-14

Pri najglobljem zimskem spanju postane truplo popolnoma otrplo. N. pr. hrček na roki je izpočetka kakor da bi bil mrtev; trupelce je mrzlo, ne diha in srce ne bije. Toda pod učinkom tople roke se začne počasi qibat. Iz grla se mu izvije hropeč glas, nakar zopet zaduha. Šele čez nekaj ur se odpro tudi oči, živalca je zbujena. Položena na tla, so prvi poskusi hoje zelo nerodni.

Vse živali imajo med zimskim spanjem enako lego. Glavo zarijejo pod život in jo potisnejo do zadnjega dela života. Nekateri živali se preskrbe tudi z zimsko prehrano za slučaj trenutnega prebujenja. Navadno pa si zimski živež preskrbe že v jeseni z večjo množino masti.

Narava je tudi za prezimovanje neznatne živalice bolj poskrbela, kakor za — človeka. P.

o. Deževale bodo — zvezde. Če ne bo kaj drugega, bomo v nočeh med 12. in 17. novembrom doživljali zelo zanimive nebesne prikazni: Leonide nas zopet obiščejo. So to zvezdni utrinki, ozir utrinki repatic iz ozvezdja Velikega leva in se pojavljajo vsako leto v navedenih nočeh. Najgostejše deževanje teh meteoritov se navadno opaža v noči 13. novembra na zapadnem nebu. Razume se, da more biti tak zanimiv prizor viden le v jasnih nočeh.

Für die vielen Beweise aufrichtiger Anteilnahme, die uns beim Heimgange unseres über alles geliebten Gatten, Vaters und Großvaters, Herrn VINZENZ RAUTNER, sen., Gastwirt und Mesner am Hl. Berge, zugekommen sind, sowie für die vielen Blumenspenden und große Teilnahme am Begräbnis, sprechen wir auf diesem Wege unseren innigsten Dank aus. 92

Königsberg, Sattelbach, den 9. November 1943.

Familie Rautner und Angehörige.

Führer und Vaterland getreu bis in den Tod blieb unser geliebter Sohn und Bruder

Grenadier

ALOIS POSCH

gefallen am 10. Oktober 1943 im 20. Lebensjahr. Sein Leben ist gekrönt mit dem höchsten Opfer. 97

Frauenberg bei Marburg/Drau, den 11. November 1943.

In tiefer Trauer:
Eltern sowie alle Angehörigen.

Unfassbar und hart traf uns die unerwartete, traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter, einziger Sohn, Bruder, Veiter und Neffe

HANS WINDISCH

Gefellter, Träger des EK. II. Klasse

im blühenden Alter von 20 Jahren am 13. September 1943 bei den schweren Kämpfe an der mittleren Ostfront gefallen ist.

Sein sehnlichster Wunsch, noch einmal nach 15 Monaten die Heimat und seine Lieben wiederzusehen, blieb unerfüllt. Nie werden wir Dich vergessen, immer wirst Du in unseren Gedanken weiter leben.

Marburg/Drau, Dobrovtsen, Kötsch, Treun bei Pettau, den 9. November 1943.

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab:

Johann und Maria Windisch, Eltern; Anni Windisch, Schwester, und alle übrigen Verwandten. 230

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ 1

HANS SÖHNER,
KIRSTEN HEIBERG

in

LiebespremiereStrahlender Charme leuchtet aus jeder
Szene dieser musikalischen Komödie.

Für Jugendliche nicht zugelassen!

Wir zeigen in Sonderveranstaltungen:

Sonntag Vormittag 10 Uhr, Montag,
Dienstag und Mittwoch 12.45 Uhr:**AUF GROSSER
FAHRT**Ein Spitzenfilm moderner Romantik zur
See.

Für Jugendliche zugelassen!

NEUES Pulver für den
Wuchs und für
die Mastung der Schweine**REDIN,**
mit garantiertem Erfolg**ZENTRALDROGERIE EMIL IDOR**
Marburg / Drau, Herrngasse 33*Die Augen***Gliederreißen
Hexenschuß****Rheuma usw. ist****ABC-Pflaster**

Beutel zu RM 1.19 in Apotheken

Prothesen jeder Art — Leder —
Leichtmetall — Holz-orthopädi-
sche Apparate, Leibbinden, Gum-
mistrümpfe erzeugt und liefert;
das führende Fachgeschäft F.
EGGER, Bandagen und Orthopä-
die, Lieferant sämtlicher Kran-
kenanstalten und Sozialinstitute.
Marburg/Drau, Mellingerstr. 3.
14Kaufe Sesseln und verschiedene
Möbelstücke jeder Art und Men-
ge. — J. Putschko, Marburg/Dr.,
Triesterstraße 57. 99-4Bandagen aller Art, sowie Pro-
thesen erzeugt die altbekannte
Firma FRANZ BELA, Bandagist,
Marburg/Drau, Herrngasse 5.
237-14Ehepaar für
kleine Land-
wirtschaft in der
Nähe von Cilli
zum sofortigen
Eintritt gesucht
Zuschr. unter
»Landwirte« an
d. »M. Z.«, Mar-
burg-Drau 114-6**Anzeigen** im »Stajerski
Gospodar«
sind erfolgreich*Vor Geldschäden
bei Fliegerangriffen**schützt eine
Spareinlage
bei den***Untersteirischen
Sparkassen**

93

Ämtliche Bekanntmachungen Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Arbeitsfragen**Bekanntmachung**

Entfall von Sprechstunden

Zur Durchführung dringender Aufgaben sind am:
Freitag, den 12. November 1943 und
Samstag, den 13. November 1943sämtliche Dienststellen bei den Arbeitsämtern CIII, Marburg-
Drau, Pettau, Rann/Sawe sowie den Arbeitsamtsnebenstellen
für jeden Publikumsverkehr geschlossen 89
Graz, den 4. November 1943.Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Arbeitsfragen
Dr. PfeifferAn die Besitzer von Sparbüchern, Kontokorrenteinlagen und
Geschäftsanteilen der Vorschufkasse Volksheim (früher Poso-
jilnica Narodni dom) in Marburg/Drau, Nagystraße 9Im Sinne unserer dreimaligen Aufrufe in der Marburger
Zeitung waren die Guthaben der Vorschufkasse Volksheim bis
15. Juli 1943 an der Kasse zu beheben.Über Weisung des Beauftragten des Reichskommissars für
die Festigung deutschen Volkstums, Dienststelle Marburg, wird
die Rücklösungsmöglichkeit für die noch nicht behobenen
Sparbücher und Kontokorrenteinlagen nochmals und zwar bis
einschließlich 31. Dezember 1943 verlängert.Gleichzeitig werden die Besitzer von Genossenschafts-
anteilen aufgefordert, innerhalb der gleichen Frist ihre Anteile
einzulösen.Spar- und Kontokorrenteinlagen sowie Genossenschafts-
anteile, die innerhalb dieser letzten Behebungsfrist nicht zur
Abhebung kommen, verfallen nach § 11 der dritten Verord-
nung über die Festigung deutschen Volkstums in der Unter-
steiermark endgültig.

Marburg a. d. Drau, am 6. November 1943.

Vorschufkasse Volksheim
Der Wirtschaftler

90

Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht,
daß unser innigstgeliebter Sohn und Bruder**IGNAZ STARZ**

Grenadier

im blühenden Alter von 19 Jahren am 19. September 1943
in Albanien fiel.Nie werden wir Dich vergessen, immer wirst Du in un-
seren Gedanken weiterleben. 91

Tüffer, den 3. November 1943.

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab:

Thomas und Johanna, Eltern; Johann, Otto, Josef, Brüder;
Oga, Schwestern, sowie alle Verwandten und BekanntenSchmerzerfüllt geben wir die traurige Nachricht,
daß unser geliebter Sohn und Bruder**LUDWIG SMONKAR**

Gefreiter in einem Infanterie-Regiment

an der Ostfront am 8. August 1943 für Führer und Reich
gefallen ist.Wer ihn gekannt hat, weiß was wir mit ihm verloren
haben.Lieber Ludwig, wir werden Dich nie vergessen! Im
blühenden Alter von 22 Jahren gefallen, hast uns für immer
verlassen und ruhest nun in fremder Erde. 88

St. Florian—Dollitsch, am 1. November 1943.

Andreas und Luzie Smonkar, Eltern; Andreas, Otto, Brüder;
Paula, Luzie, Aloisie, Marie, Therese, Schwestern und die
übrigen Verwandten**Zatemnitev** od 17.15 do 1
6.15 ure!